

Déli Hírlap

Kedactia și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timisoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Demokrácia és demagógia

Ennek a két fogalomnak ötletes meghatározását adta az egyszeri apa. Mikor tudnivalóvá diákfia megkérdezte tőle: „Mondd, apám, mi az az abszolutizmus”, az apa így magyarázta meg: „Abszolutizmus az, mikor a kormány azt csinál, amit akar s a nép nem szólhat bele”. „És mi a demokrácia”? — kíváncskodott a fiú. Mire az apa így felelt: „Demokrácia az, amikor a nép is beleszólhat, de a kormány mégis azt csinál, amit akar”.

A dolog azonban nem ilyen egyszerű, ha sokoldalú összetettségében és legtágabb nemzetközi vonatkozásaiban tekintjük ezt a két fogalmat a modern államélet, mint valóság tudomány szemüvegén át. Mindkét eszme majdnem egyidős az emberiséggel. Klasszikus értelmezését a római jogban kapta. Azóta mint két ellentétes országuralmi és államkormányzati rendszer szerepel a letűnt századok politikai eszmekörében. A mi korunk fokozott politikai dinamizmusának megfelelően napjainkban a két uralmi irányzat között a viszony a végtelékig kiélesedett és most minden eddigénél keményebb erőmérkőzésre készülnek a történelem arénájában. A népek pedig szorongva lesik, hogy a két ó közül melyik jut túlsúlyra, (mert döntő győzelemre bizonyára most sem kerül a sor) és hogy melyik jut-atja az emberiséget nagyobb darab kenyérhez, jobb kultúrához és nyugodtabb fejlődéshez?

Előfordul az is, hogy a politikai opportunizmus ezt az áthasonítást néha a túlzásig erőszakolja, ami rendszerint eltorzulásokat eredményez. Így látunk demokráciával álcázott, nyers abszolutizmust vagy abszolutizmusba öltött ál-demokráciát. De ezekkel szemben gyakrabban találunk olyan egyeduralmi államkormányzattal, amelyben egy szükség-szerű tolerancia révén előbb meghonosodtak, később már szervesen elvegyültek a demokrácia egyes értékesebb elemei. Anglia, valamint az Amerikai Unió mindig idegenkedtek a kontinentális politikai szocializmustól. Ugy tekintették rá, mint gyanús és nem kívánatos szellemi importra. Az lassan mégis beszivárgott mindkét államba és nem maradt hatás nélkül. Különösen Angliában, ahol a mostanában sokat szereplő Attlee órnagy annak legfőbb közéleti reprezentánsa. Jellemző, hogy míg egy másik ismert angol politikus jobboldali mozgalma éveken át sem tudott számottevő sikert elérni, addig a politikai szocializmus mind határozottabb szerephez jutott és ma elismert ható tényező az angol nép alkotmány-politikai életében. Annnyira, hogy ma már valóságos baloldali fasizmus-ként nem ritkán veszi kemény politikai ostrom alá az ősi angol alkotmány két tartó pillérét: a monarchiát és a parlamentet.

Még szembeötlőbb az átalakulás Franciaországban. Az a burzsoázia, amely egykor a feudális nemesség ellen harcolt, egész más szemmel nézte a királyságot, mint az, amely már az egyenjóságba beleszületett, tehát már birtokon belül van és most a proletárok ostromától félti a hatalmat.

Teljesen megfelel a német nép-jellegnek az a fokozott dinamikájú politikai változás, mely a Harpszalt; hogy diktatura rendszerint a nemzeti erő-köles megbetegedésnek, vagy a nemzet-társadalom valamely végszükségének talajából szokott kinőni. A vesztett háború után Németországra rászakadó sorozatos megaláztatások, a gazdasági nyomor és társadalmi anarkia, valamint az előlötti nemzeti elke-szeredés vezettek előbb a nacionalizmus legújabb politikai eszményéhez: a „Führerprinzip”-hez, majd kuláshoz. De ez a vezéri diktatura már erősen el-távolodott a régi ortodox formáktól és bár vannak modern túlzásai, bár elég gyakran a természet-jog határáig belesnyúl az egyéni jogkörbe, mégis tele van az egyenlőségi elv ismert, reformálható elemeivel. Azt lehet mondani, hogy itt szinte demokratikus alap-vázra felállt diktatúráról van szó.

Napjainkban világpolitikai dimenzióban folyik a régi elvi vita, hogy a két uralmi rendszer közül melyik a kívánatosabb? Pedig az ilyen formában feltett kérdésre ma sem lehet kategorikus feleletet

Carol király Őfelsége nagyfontosságú nyilatkozatot adott a Paris Soir munkatársának

Politikai szennvedély már nincs és a nép az Ujjászületés Arcvonalában egyesült.
Ha Romániát megtámadnák, védekezni fog —
mondotta a minisztere nők

A Paris Soir-ban vasárnap interju jelent meg, amelyet Calinescu miniszterelnök adott Jules Sauerveinnak. A román kormány miniszter-elnöke ezt mondta:

— Ha Romániát bárki is megtámadná, úgy védekezni fog az utolsó megfeszítésig, mert területének sértetlenségét minden kör-ülmények között megőrzi. II. Carol király Őfelsége máry palotájában, dolgozó ruhában és munkaszobájában, — amelynek falai régi em-lekeket őrző fényképekkel van borítva, — töltöt-te a tragikus eseményekkel telt hetet, egy percre sem hagyta el, legfeljebb csak akkor, ha csapat-szemlélet tartott, vagy ha minisztereivel tárgyalt, vagy pedig tábornokainak adott telefonon utasi-tásokat.

Sauerveint kihallgatáson fogadta Őfelsége II. Carol király és elmondotta, hogy az országot megszabadította a politikai szennvedélyektől,

a népet egyesítette az Ujjászületési Arcvonalba, amelynek ma 4 és fél millió tagja van. Ezt a pár-tot 150 főből álló direktórium vezeti és abban valamennyi nemzetiség képviselve van.

A magyaroknak az, a németeknek hat képviselője szerepel közöttük. A kihallgatás háromne-gyed órán keresztül tartott és az uralkodón nem látszott meg, hogy különösebben fáradt. A fele-lősség érzete azonban, amely küldetésével kap-csolatos, letüköröződött róla. Szavaiból nyilván-gott, hogy bátor vezére egy országnak az állam-fő, akit lelkiismeretesen értesítenek az európai helyzet minden mozzanatáról. Sauervein a továb-biak során elmondja, hogy Őfelsége pontosan tájékozott az eseményekről, de nem nyilatko-zt formájában.

A királyi kihallgatás után Calinescu minisz-terelnök fogadta Sauerveint a nemzetvédelmi mi-niszteriuban levő irodájában és válaszolt az uj-ságiró által feltett kérdésekre, amelyek így hangzottak:

— Mondja meg miniszterelnök ur, mi történt az elmúlt napokban?

— Románia nyugodtan akarja a béke felépítés és az átszervezés munkáját folytatni az új rezsim alatt. Előzőben történt, hogy mozgósítani kellett határaink biztonsága érdekében,

mert ha Romániát megtámadnák, védekezni fog, ehhez kétség sem fér. Bárki is legyen a támadó, a háboru esetleges kimenetelét sem véve figye-lembe, az ország népe harcolni fog. A történelem előtt felelősséggel tartozunk az ország sorsáért, azért az országért, amelyet elődeink ránk bízta-k.

adni. Jöhetnek viszonyok, konstellációk, amikor az egyik szükséges, vagy a másik nélkülözhetetlen. Egy dolog azonban bizonyos: egyikben sem lehet és sza-bad valami önmagában való jót, valami magasabb-rendű értéket látni.

Számba véve az utóbbi két évtized véres ala-tait, sikereit épp úgy, mint kudarcait és tanas bor-zalmait és lezállítva a tömjénezett eszme-bákványo-ka: a fanatizmus és elfofoaltság lépcsőfokain a tiszta logika síkjára, annyit talán mondatunk, hogy az ab-szolutizmus egy igazi, nagyszabású ember kezében

Több korosztály tartalékost hívtunk be csapa-taink megerősítésére és hangsúlyoznom kell, hogy a lakosság hazafias érzése mély benyomást keltett, mert háromszor annyian jelentkeztek, mint amennyit hívtunk és így adtak kifejezést fegyelmettségüknek és hazaszeretelmüknek. Most látom csak, hogy milyen reális erőt képez orszá-gunk.

Sauervein következő kérdése így hangzott: — Összefüggésben állnak-e ezek az ese-mények a német-román gazdasági szerződés aláírásával?

— Semmiféle összefüggésben nincsen a ro-mán-német gazdasági egyezmény az utóbbi idők nemzetközi eseményeivel. A gazdasági egyez-mény tárgyalását már február elején megkez-dtük, de közben Középeurópában különböző terü-leti változások történtek és ez tette szükségessé, hogy az 1935-ben megkötött gazdasági egyez-ményt megváltoztassuk. Ez az egyezmény technikai és jogi kereteiben megfelel a régi egyezménynek

és ez a szövegből is kitünik. Az egyezmény kere-teinek kiterjesztésével csak azt akartuk elérni, hogy az árucere forgalmat kiszélesítsük, amit olyan módon érünk el, hogy termelésünket in-tenzivebbé tesszük. Természetes, hogy Németor-szágnak előnyös, ha nálunk vásárolja azokat az anyagokat, amelyekre szüksége van, de ugyanakkor Románia is fejleszt termelését, különösen a mezőgazdasági cikkekben. Másrészt Németország hadifelszerelésünk egy részét szállíthatja.

Az érték-átzámitási kulcs a pénzünkkel változatlan marad, az árucere forgalom kibővítése nem akadályoz meg bennünket abban, hogy más országokkal továbbra is fenntartsuk kereskedelmi összeköt-tetésünket, mert hiszen

ez nem monopólium. Sauervein a következő szavakkal fejezi be cikkét:

— A két beszélgetés nyomás az a vélemé-nyem alakult ki, hogy válságos időkben Romá-nia hidegvérrel, nyugalmat és elhatározottságot tanusított. A német-román egyezményről a külföldi sajtóban olyan hírek terjedtek el, hogy Románia monopóliumot biztosított Né-metországnak, ez azonban valótlan és igaz-ságtalan megállapítás, mert monopólium csak akkor létesülhet, ha a többi országok, amelyek eladni vagy venni akar-nak Romániától, tartózkodó magatartást tanusi-tának.

még mindig jobb, mint a korlátlan demokrácia fele-lőtlen tömeg birtokában. Mert az abszolutizmus nem mereven összeférhetetlen a demokratikus elvekkel és árnyalatokkal. De attól Isten ments, hogy a demok-rácia az abszolutizmus allűrjeit, vegye fel! Mert akkor csaknem bizonyosan demogógiává fajul.

Aligha járunk messze az igazságtól, amikor azt állítjuk, hogy egy kiegyensúlyozott diktatura nem más, mint az egészséges abszolutizmus spontán demokráciája. Viszont a demagógia nem más, mint az elfajzott demokrácia beteg abszolutizmusa.

A világsajtó Románia és Németország között kötött gazdasági szerződés ügyét tárgyalja

Mit jelent a megállapodásban lefektetett szabad zóna? — A német sajtó megállapítja, hogy kizárólag gazdasági megállapodás történt

Bucurestiből jelentik: A csütörtökön aláírt német-román gazdasági szerződés tárgyában a Timpul illetékes helyről a következő felvilágosítást kapta:

— Az új szerződés semmi különbséget nem képez az eddigi és a jövő gazdasági helyzet közt. A román föld megőrzi tökéletes szuverenitását és gazdasági függetlenségét. A szerződés bevezetője a következő:

Romániának és Németországnak célja gazdasági kapcsolatok kibővítése és az, hogy a két ország nagystíli együttműködéshez kezdjen gazdasági téren. E békés célokat szolgálva kötötték meg az egyezményt. Hangsúlyozandó, hogy a szerződés első szakaszában, amelyben a szerződés alapjait fektették le, csak Németország behozatali szükségleteiről van szó, nem pedig kiviteli szükségleteiről is. Ennélfogva

az egyezmény semmilyen sem befolyásolhatja gazdasági egyensúlyunkat.

Lehetővé teszi, hogy tetszésünknek megfelelően Németország műszaki és pénzügyi képességeihez folyamodjunk, hogy ezzel valamennyi termelési ágazatunkban nagyobb fejlődési lehetőségeket biztosítsunk.

Tudvalevő, hogy egyik elsőrendűen fontos probléma a falusi népesség életstandardjának emelése. Reméljük, hogy ez az egyezmény feltétlenül ezen cél megvalósításához vezet. Nem felejtendő el, hogy e tekintetben reánk is súlyos feladat hárul és minden saját munkánktól függ. Az egyezménynek nincsen egyetlen szaka-

„Páratlanul áll a közgazdaság történetében“

A különböző külföldi lapok élénken foglalkoznak a német-román gazdasági szerződés jelentőségével. A német lapok a következőket írják:

Völkischer Beobachter: Az egyezmény kategorikus cáfolata a fantasztikus és tendenciózus híreknek, amelyek ezzel a kérdéssel kapcsolatban forgalomban voltak. Csak két dologra van a szerződés tekintettel: a román gazdasági fejlődésre és a német szükségletre. A két állam vitális érdekeit egyeztetni össze a megállapodás, amely egy természetesen adott kapcsolatot legiferál.

Berliner Börsenzeitung: A német-román gazdasági kapcsolat az utóbbi években természetes fejlődést mutat, tehát olyan termékeny nemzetgazdasági politikáról van szó, amelynek keretében mindkét állam érdekei biztosítást nyernek. Németország Románia rendelkezésére fogja bocsátani ipari tapasztalatait és ennek alapján az utóbbi ország jelentős nemzeti gazdasági életet fejleszthet ki.

12 Uhr Blatt: Németország azzal, hogy hadiszereket és hadfelszerelési ipari gépeket szállít Romániának, kimutatta, hogy ezzel az országgal nincsenek rosszakaratú szándékai.

Az esseni National Zeitung: Az egyezmény mozgásba hozza Románia gazdasági forrásait. Ezáltal ezen ország exportképessége emelkedik s Németország a Román piac legjobb vevője lesz.

Hamburger Fremdenblatt: Az egyezmény a Führer pozitív kompozícióját mutatja. A létesített gazdasági kapcsolat új alakként jelentkezik a nemzetgazdaságban és páratlanul áll a közgazdaság történetében.

Frankfurter Zeitung: A szerződést a legalkalmasabb időben kötötték meg. A belátás erejét mutatja. Az egyezmény természetét illetőleg arra a multban nincsen példa.

Az elv az, hogy a belső piac irányítása a kivittelé hozzák kapcsolatba. Ez az elv először nyer alkalmazást.

ENYHÍTETTÉK AZ ELSŐ NÉMET AJANLATOT.

Az egyéb külföldi lapok is elmondják véleményeiket és azok közül kiemeljük a következőket:

Le Temps: Valóban, ez az egyezmény nagyon különbözik attól, amelyet a német birodalom el akart érni. Ebben

nincsen politikai együttműködésről, sem német monopóliókról szó.

A többi államok szerzett jogai biztosítva maradnak. Igaz, hogy egy több éves tervvel állunk szemben, amely azonban a német szükségletek

szá sem, amely tullepné a Németországgal nemrég kötött kereskedelmi szerződés alapjait. A mostani egyezmény a korábbiak kiegészítése és azt szabatosabbá teszi, de sem kereskedelmi, sem ipari téren nem jelent újabb gazdasági politikákat.

— Szabadságunkban áll a jövőben, hogy ott vásároljunk, ahol akarunk és oda adjunk el, ahová jónak látjuk, ahol az árak a legjobb rentabilitást biztosítják. A szerződés öt évre kötött meg és ennek magyarázata az, hogy egy tervszerű gazdasági kapcsolat csak hosszabb idő alatt mutathatja meg eredményeit.

Az említett bucaresti lap informátora hangsúlyozza tette ezen nyilatkozatához:

— A szerződés a legnagyobb lehetőségeket biztosítja számunkra azzal, hogy szabadságban fejlődhessünk. Tőlünk, munkánktól és becsületességünktől függ, hogy az alkalmat a lehető legjobban kihasználjuk. Kapuk nyílnak ki egy nagy jövő felé. Jó lesz, ha belépünk ezeken, mert ha nem, bezárul előttünk. Ne felejtjük el, hogy komoly dolgok komoly munkát követelnek. Ha a szerződést abban a szellemben alkalmazzuk, a milyen szellemben az meg lett kötve, ugy az ország minden szükséges eszköze, elsősorban pedig a mezőgazdasághoz szükséges eszközök birtokába jut. És ez a felszerelés a miénk lesz és az is marad.

— Ez az egyezmény semmilyen politikai eseménynek sem következménye, mert tervbe volt véve a legutóbbi gazdasági tárgyalások óta.

Kielégítésén kívül tekintettel van Románia termelésének fejlesztésére is.

Le Populaire: Ahogy az egyezmény nyilvánosságra került, úgy az feltétlen előnyöket tartalmaz a Birodalom számára. Azonban

Jóval mögötte maradt az első német ajánlat mögött.

A német-román vegyes társaságok, amelyek a szerződés alapján a petróleumtermelés végett alakítottak, feltétlenül versenyt fognak jelenteni a már létező angol társaságoknak, de azokat pótolni nem fogják.

Nem ért el a Birodalom kiviteli monopóliumot

sem és az az óhaj, hogy a márka beváltási arfolyama a jelenleginél jóval magasabb legyen, — ugylászik — nem nyert meghallgatást.

Giornale d'Italia: A gazdasági egyezmény a békekészségről és az alkotási vágyról tesz tanúságot.

Egyes külföldi köröknek az a törekvése, hogy bizalmatlanságot keltsenek, nem sikerült.

A Diaconovici Loga és a Carmen Sylva liceum ifjuságának nagyszerű előadása a városi színházban

Fényes siker jegyében, zsufolt nézőtér előtt zajlott le a temesvári színházban a Diaconovici Loga és a Carmen Sylva liceum ifjuságának előadása, mely alkalommal Porumbescu Ciprian a korán elhunyt kiváló román zeneszerző Craiu Nou című operettje került előadásra. A minden részletében tehetséggel, lelkesedéssel előkészített előadás messze meghaladta a műkedvelői színvonalat, komoly művészi élményben volt része a közönségnek. A két női főszerepet a bájos Cioflea Zamfira és Arzescu Atra vitték szépséges megjelenésükkel és kitűnő játékkukkal teljes diadalra. Szenzációs alakítást nyújtott Konstantinovic Sándor, Mos Corbu szerepében. Elragadó természetességgel szintizta népiességgel játszóta az öreg parasztot és gyönyörűen énekelt. Ez a rendkívül fejlődés képes, meglepő bariton hang megérdemli, hogy tovább is gondozzák, mert ígéretet jelent a jövőre nézve. Igen

Reális és baráti szellemben járult hozzá a két állam ahhoz, hogy Kelet Európában a helyzetet megszilárdítsák.

MI A SZABAD ZÓNA?

Miután a román-német gazdasági egyezmény azon részéről, amely szabad zónák létesítéséről beszél, bizonyos kétségek merültek fel a közönség körében, alább szolgálunk felvilágosítással ennek mielőltérő.

Szabad zónák létesítését egy 1929-ben életbelépett törvény engedi meg és az csak a kikötők mellett létesíthető. Ennek a törvénynek 2-ik szakasza szerint az ilyen zónák

a román állam szuverén részei és azok az ország törvényeinek vannak alávetve,

kivéve: a vámtörvényt és a nemzeti ipar fejlesztéséről szóló törvényt. Az 1929. évi törvény szerint szabad zónák csak a következő kikötőkben létesíthetők: Galati, Braila, Giurgiu és Constanta. A közmunkaügyi miniszter javaslatára és a minisztertanács kedvező véleményezésére királyi rendelettel más kikötőkben is létesíthető szabad zóna.

Az 1929. évi törvény a szabad zónák kihasználását akként szabályozza, hogy az ilyeneknek:

1. szabadraktárakat lehet felállítani vámmentes árúk beraktározását, tekintet nélkül arra, hogy az árú milyen országból érkezik. Ezen raktárokból az árú tranzitvám nélkül továbbítható. Ha a továbbítás az ország belsejében történik behozatali vám fizetendő.
2. A szabadzónákban az árú átcsoportolható, minőségileg magmásítható, hogy a különböző országok követelményeinek megfelelőhessen.
3. A szabadzónákban nyers, vagy félkészárból készíthető gyártható. Olyan üzem, amely az ország belsejében nem létezik, csak a nemzetgazdasági miniszter jóváhagyásával létesíthető.
4. A szabadzónákban hajógyárak, valamint úttépítési cikkek gyártásával foglalkozó üzemek létesíthetők.

Az 1929. évi törvény szerint az ilyen szabadzóna

területe nem lehet nagyobb, mint annak a kikötőnek, amely mellett létesített.

A terület létesítése kisaajátítás utján történik.

A törvény életbelépte óta a valóságban nem alakult olyan társaság, amely szabadzónát létesített volna. Most német-román vegyes társaságok fognak alakulni ennek a lehetőségnek a kihasználására. Egyébként az intézmény létesítése 100 évre vezethető vissza. Sturdza Mihai fejedelem már 1834-ben létesített Galatiban, Ghica Alexandru fejedelem pedig Brailában.

Amikor az 1929. évi törvényt hozták, az az akkor megkötött lengyel és cseh kereskedelmi egyezmények követelményeinek megfelelően történt. De sem a csehszlovák, sem a lengyel állam nem élt a szabadzóna felállításának jogával. Ez a rendszer abban különbözik a szabad kikötőtől, hogy

ott maga a kikötő képez bizonyos állam vagy államok részére szabad vámnzónát.

Amíg itt a kikötő nemzeti használatban marad, a mellette létesített zóna képez csupán szabad vánterületet.

kitűnő volt Olariu Liviu is humoros szerepében, ugyancsak az elegáns bonviván megjelenésű Bejan Ioan, mint Leonas és Evtianu Gelu, mint Bujor. A Diaconovici Loga zenekara, amelyet Tiberiu Alexandru tanár vezényelt, a legtekélyesebben működött, de remekeltek a karok is, gyönyörűség volt hallgatni az üde hangok erőteljes pompás harmóniáját. Tiberiu Alexandru tanár érdeme a betanítás, de a zengő hangszerevés is, amelyet pusztán a zongorakivonat alapján végzett. Stefanovits Brancu, mint rendező aratótt teljes sikert. Igazi művészi elhivatottság van benne. Színpompások, ragyogóak voltak a tömegjelenetek, a színpadi képek, bájos volt látni ezt az életeleves mozgalmasságot az első ütemtől a függöny hullásáig. A közönség nem is fukarkodott tetszésnyilvánításával és az egész est folyamán lelkesen ünnepelte a kitűnő művészcsoportot. (Flammar.)

1939. március 29.

A temesvári adóhivatalok ma megkezdik a márciusi nyugdíjak kifizetését

A temesvári adóhivatalok ma, kedden kezdik a márciusi nyugdíjak kiutalását.

Az egyes számú adóhivatalnál a kifizetési sorrend a következő: Kedden délelőtt az A—F betűs, holnap, szerdán a G—M betűs csütörtökön, március 30-án az N—R betűs és pénteken, március 31-én az S—Z betűs nyugdíjasok jelentkezzenek nyugdíjért. A kifizetés a jelzett napokon délelőtt nyolc és déli egy óra között történik.

A kettes számú adóhivatal ma, kedden az A—L betűs, holnap, szerdán az M—R betűs és csütörtökön, március 30-án az S—Z betűs nyugdíjasok márciusi illetményét fizeti ki. A kifizetés ennél az adóhivatalnál is délelőtt nyolc és egy óra között lesz.

A harmas számú adóhivatalnál ma, kedden, az összes katonai és vasuti nyugdíjasok márciusi illetményét fizetik. Holnap, szerdán az A—L betűs polgári nyugdíjasok, csütörtökön, március 30-án pedig az M—Z betűs polgári nyugdíjasok jelentkezzenek. A nyugdíjkifizetés a harmas számú adóhivatalnál is csak délelőtt nyolc és egy óra között történik.

A pénzügyigazgatóság felhívja a nyugdíjasokat, hogy az adóhivatalok által megállapított napokon feltétlenül jelentkezzenek járandóságukért, mert március 31-én lezárják a pénzügyi esztendő és az addig fel nem vett nyugdíjakat már nem fizetik ki.

SCHERK
PARIS - NEW YORK
BERLIN

Mystikum puder

és MYSTIKUM COMPACT (FARD)

érdekes, elragadó jelenséggé teszi Önt, mert ez a puder atomfinomságú, nagyszerűen tapad és teljesen láthatatlan. Keresse ki a Scherk-táblázatból az Ön egyéniségének megfelelő Mystikum pudert és Mystikum compactot, ezek megadják az Ön szépségének tökéletes összhangját. A Scherk-táblázat minden szaküzletben díjtalanul rendelkezésére áll.

Harcias szellemben tartotta meg Mussolini vasárnapi beszédét

Két követelés: Tunisz és „életterület” a Földközi tengeren

„Gyermekes dolog a német-olasz szakításról beszélni”

Rómából jelentik: A fascizmus első alakulatai vasárnapi ünnepelték meg fennállásuk husz éves fordulóját. Ez alkalommal Olaszország minden városából a fővárosba jöttek az első fascisták, akik már kora reggeltől ellepték a Forum Mussolini-t. A tér tizenkilenc sávra volt bocsátva és azokban elsősorban a 300 ezer főre menő feketeinges tábor helyezkedett el, valamint a régi és új fascizmus szervezetei. A tér nyugati oldalán hatalmas lépcsőzetes emelvény volt, a melyen Mussolini vezérkara foglalt helyet. A német küldöttséget Ley tábornok, a spanyol küldöttséget Queita tábornok vezette. Feltűnést keltettek a San Sapolcristi szervezetei, melyekbe az első harcok fascio rokkantjai és sebesültjei tartoznak.

Háromnegyed 12 órakor az emelvény felső részén feltűnt Mussolini miniszterelnök alakja és a tömeg hangos „Duce” kiáltásba kezdett. Mussolini közben lement az emelvény husz lépcsőjén és az első fokot kezdte meg beszédét. A Duce a következőket mondotta:

— Első harcaink bajtársai! A fascio első és összes óráinak hű katonái! Mély megilletődéssel idézem fel emlékezetekbe azokat a napokat, a melyeken 1919-ben ég felé emeltük zászlónkat és az egész világ dekadens elveivel szemben népünk szervezéséhez fogtunk. Azóta harcunk győzelmes lett és soraitok megfogytokozott az itthoni, az abessziniai, a spanyolföldi harcokban. Halottaink emléke legyen áldott. Lehet, hogy valaki elfárad azon az uton, amelyen a fascio haladt, de

az első harcosok ma is talpon vannak

és ugyanazok, akik lelkesen rohantak a teherkoszikon, az utakon, a városokon át Róma felé. Ennek a forradalomnak még nincs vége, csak most kezdődik, de amit eddig tettünk, az óriási és örökké nvoma marad annak a történelemben. A plutokratikus hazugság állandóan az olasz fascizmus közeli bukását ísólja. Hamis képeket állítanak be gazdasági helyzetünkről és azt mondják, hogy sürgős kölesőnre van szükség, amely természetesen nem lehet más, mint angol (Ezeknél a szavaknál a hallgatóság élénk füttybe kezdett.) Szomorú, de dacára a rádió kor-szalának, egyes európai államok a fascista Olaszországot annyira nem ismerik, mint valamilyen távoli idegen földet. Meg fognak ismerni bennünket és meg fogunk mindent tenni, hogy szervezeteink erejét megbecsüljék. Elérkezettünk a csúcspontra. Hajónk útja meg van jelölve, elveink meghatározottak és a következők:

— Először: Habár ez a szó, hogy béke a sok használatától nagyon is elkopott és olyan a hangja, mint a hamis pénz csengésének és noha közismert, hogy mi az örök békét végzetesnek tartjuk a birodalomra nézve, mégis szükségnek tartunk egy hosszú békekorszakot, hogy Európa kulturájának megadjuk a fejlődés lehetőségét. Azonban

a gyakori és közeli sürgetések ellenére sem

„Ne beszéljünk testvériességről”

Harmadszor: Ha megvalósulna az annyira áhított szent szövetség, a tengely rendszerével szemben, felvenniük a kihívást és azonnal elmentámadásba mennék minden vonalon.

— Genovai beszédemben, már említettem arról a válaszfalról, amely Olaszországot Franciaországtól elválasztja. (Amikor Mussolini ezeket mondotta, a tömeg viharosan tüntetett Franciaország ellen.) Ezt a válaszfalat már eléggé leomlottnak tekinthetjük, pár nap, esetleg pár óra múlva a nemzeti Spanyolország kiváló gyalogsága megadja a kegyelemdőfést annak a Madridnak,

amelyt a baloldaliak a fascizmus sirjának tekintettek, de amely a kommunizmus sirjává fog válni.

— Nem érdekel a világ ítélete, de kívánom, hogy a világ tájékozva legyen arról, hogy 1938. december 17-iki jegyzékünkben világosan és pontosan felállítottuk összes problémáinkat Franciaországgal szemben, ezeket úgy hívják: Tunisz.

— Franciaországnak jogában áll visszautasítani ezeket a problémáknak egyszerű tárgyalását is, mint ahogyan idáig tette a tulsokszor ismételt „soha” kifejezéssel. Nem szeretném, ha az „igen” csak akkor jönne, amikor a barátja már olyan mély lesz, hogy óriási fáradságba fog kerülni annak kitöltése.

Negyedszer: Kívánom, ne beszéljenek nekem testvériességről és egyéb hamis értelmetlen rokonságokról, mivel az államok közötti kapcsolatok csakis az erőn alapszanak és ezek az erők határozzák meg az egyes államok politikáját is főleg földrajzi, történelmi, politikai és katonai szempontból. A Földközi tenger Olaszország élettere, amikor azt mondom, hogy Földközi tenger, azt az öblöt is értem, melyet Adriai tengernek neveznek és amelyben Olaszország érdekei uralkodnak, ha nem is kizárólag a szláv népek ellen. Ebből ered az a megértés is, amit

fogunk kezdeményezni ilyen akciót, amíg szent igényeinket el nem ismerik.

GYERMEKES DOLOG A TENGYELI SZETSZAKADÁSARÓL BESZÉLNI.

Másodszor: Azok a törekvések, amelyek a Róma-Berlin tengely megdöntésére és annak megigatására törekzenek, egyszerűen gyermekesnek nevezhetők. A tengely nemcsak két állam közötti szoros kapcsolat, de két nagy forradalom találkozása is. Mivel sajnós nagyon elterjedt a felületesség, nyíltan kijelentem:

ami Középeurópában történt, annak végzet-szerűen be kellett következnie.

Az ugynevezett nagy demokráciák keserű könyveket sarnak legkedvesebb teremtményüknek gyors és nem becületes elmulása felett. Ez egy okkal több arra, hogy ne vegyünk részt sira-maikban. Amikor egy nép, amely annyi emberrel és egy óriási hadfelszereléssel rendelkezett, nem volt képes legalább egy gesztusra,

egy olyan nép megérdemelte azt a sorsot, amelyre jutott.

itt megvalósítottuk. Szükségesnek tartom kiemelni ténykedésünk alapvető pontját: Fegyverkeznünk kell!

JAJ A GYENGEKNEK!

Ötödösör: Jelszavunk fegyverkezni, úgy, hogy minél több ágyunk, hadihajónk, repülőgé-pünk legyen minden áron, még akkor is, ha szükség volna teljesen lemondani a polgári élet kényelméről.

Csak az, aki erős, azt szeretik barátai és csak attól félnek ellenségei. Az egész történelemből évszázadokon át kihallatszik a kiáltás: Jaj a gyengeknek!

PÁRBESZÉD A DUCE ÉS A FASCISTÁK KÖZÖTT.

Beszéde végén a Duce megegyeszer a fekete-ingesekhez fordult és kiemelte annak a jelvénynek fontosságát és értelmét, amelyet a mai napon adományozott a fasciák tagjainak. Ennek a jelvénynek — mondotta — piros a színe, mint a vér, mert hajlandók vagyunk vérünket áldozni mindenkor, amikor Olaszország és a fascizmus érdekeiről van szó.

A tegnapi nap eseménye azzal a párbeszéd-dél végződött, amely a Duce és a tömeg között játszódott le. A Duce ezt kérdezte:

— „Kiváncok-e kitüntetéseiteket, jutalmakat, kényelmes életet?”

A tömeg viharosan zugta: „Nem!” Mussolini második kérdése ez volt:

— Létezik-e lehetetlen dolog számotokra? A tömeg ismét tomboló „nem”-el válaszolt. Végtül a harmadik kérdés így hangzott:

— Melyik az a három szó, amely a fascizmus alapját képezi?

Hinni! Engedelmeskedni! és Harcolni! zugta vissza a tömeg.

— Így legyen! — felelte vissza Mussolini. Ebben a három szóban volt, van és lesz minden sikerünk és győzelmünk titka.

Besa Cornelt választották meg a temesvári Kereskedők Egyesülete új elnökének

A kereskedőtársadalom ötvenöt éve működő érdektestülete impozáns lefolyású közgyűlést tartott

A temesvári Kereskedők Egyesülete, a bán-sági kereskedőtársadalomnak ötvenöt év óta tevékeny érdektestülete, vasárnap délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlést a kereskedelmi és iparkamara tanácstermében. Közel száz tag jelent meg és a közgyűlés lefolyása mindvégig impozáns volt. Stachler Ádám alelnök nyitotta meg a közgyűlést és üdvözölte a kereskedelmi és iparkamara részéről megjelent Giurcaneanu Eduard elnököt és Fratila Ion főtitkárt, majd pedig átadta az elnöki széklet Brebenariu Vasile igazgatósági tagnak. Giurcaneanu kamarai elnök megköszönte az üdvözlést és hangoztatta, hogy

a kereskedelmi kamarában a kereskedők jó-gos kívánságai nemcsak meghallgatásra, ha-nem illetékes helyen való tolmácsolásra is találnak.

Ezután Muresan Axentie, a Resica-művek fő-felügyelője, a resicai kereskedők egyesületének elnöke, a Bán-sági Kereskedők Egyesülete Szö-vevénye nevében üdvözölte az egyesületet ered-ményes munkássága alkalmából.

Brebenariu Vasile elnök most a közgyűlés tudomására hozta, hogy Oprea Ioan, az egyesü-let eddigi elnöke, három és fél éven át viselt

elnöki tiszttségéről egészségi állapotára való hivatkozással lemondott.

A közgyűlés mely sajnálattal vette tudomásul Oprea Ioan ezen elhatározását és őszinte hálá-ját, valamint elismerését fejezte ki a kereskedő-társadalom érdekében mindenkor kifejtett ön-zetelen működéséért.

Engel-Endre Károly főtitkár részletesen be-számolt a vezetőség múlt évi intenzív tevékeny-ségéről és a közgyűlés a választmány jelentését egyhangulag tudomásul vette. A zárszámadások és a felügyelő bizottság jelentésének ismertetése után a közgyűlés a vezetőségnek a felmentvényt megadta. Az idei költségvetés elfogadása után az elnöklő Brebenariu Vasile bejelentette, hogy a vezetőség megbízatása lejárt és új elnök meg-választására kerül a sor.

Schön Ede indítványozta, hogy az egyesület elnöki tisztégre Besa Cornel mérnök, gyárigaz-gatót, a kereskedelmi és iparkamara alelnökét válasszák meg.

Az indítvány egyhangú lelkesedéssel talá-lkozott és Brebenariu Vasile erre Besa Cornelt, a Kereskedők Egyesülete ujonnan megválasztott elnökének jelentette ki.

Angerbauer Jenő javaslatára a két alelnöki állásra Brebenariu Vasile és Stachler Ádámot választották meg. A két alelnök meleg szavakban köszönte meg a bizalmat.

Henz József méltatta Kecskeméti Sándor volt alelnök érdemeit, aki közel húsz évi mun-kásság után visszavonult ezen állásából. A köz-gyűlés Kecskeméti Sándornak jegyzőkönyvi kö-zszönetet mondott.

Forgács Mátyás indítványt tett a válaszmá-ny kisorsolt tagjainak és a felügyelő-bizottsá-gnak megválasztására vonatkozólag. Ennek alapján

a választmány a következő tagokból áll:

Babesányi Ferenc, Baruch Salamon, Beitz Mik-lós, Csendes Tibor, Danciu Ferenc, Dauerbach Béla, Dirlea Ioan (új tag), Freistamm József, Feuer József, Filenz Albert, Flesch Samu, Föld-vári Fülöp, Gál Emil, Grosz Simon, Henz József, Hönig Richárd (új), Jachan Ferenc, Jobba Márton, Jonasiu Titu, Jonescu Zaharia, Kabos

Armin, Kastner Oszkár, Kecskeméti Sándor, Kecskeméti Ferenc, Koch József, Kohn Samu, Krayer Elemér, Kutrer István, Martzy Mihály, Reiter Károly, Róna Ede, Stachler Ádám, Szabó Nándor, Teodorescu Jon, Tóth Sándor, Udicki Petru (új), Weber István, Weisz Richárd, Wohl-stein Lipót és Zsivánovics Demeter (új); továb-bá a választmányban maradnak még a követ-kező ki nem sorsolt tagok: Angerbauer Jenő, Baruch Izidor, Brebenariu Vasile, Bocca Nico-lae, Carabas Romulus, Cinghita Corneli, Dénes D. H., Duschnitz Miksa, Fejér Ernő, Forgács Mátyás, Ghiata Ioan, Groszmann Antal, Grünwald Márton, Haering Ernő, Holz Antal, Jancsó Ká-roly, Jaszenszky Nándor, Jaeger József, Jonescu Aurel, Juracsek Emil, Kohn Sándor, Lukács Iván, Maitinsky Manó, Mann Ferenc, Mannheim Lajos, March Ignác, Molnár István, Neumann Miksa, Olariu Petru, Puia Romulus, Roxin-Bi-bescu Iosif, Rudas Jenő, Schön Ede, Schultz Ar-nold és Tearan Victor. A számvizsgáló bizottság tagjai lettek Carabas Romulus, Cinghita Cor-nel, Feistamm Márton, Jaeger József és Mül-ler József.

Brebenariu Vasile indítványára ezután há-mor tagu küldöttség hívta meg a közgyűlésre Besa Cornel új elnököt.

akit a megjelentek viharos tapsal fogadtak. Brebenariu Vasile emelkedett szólásra és lendü-letes szavakban üdvözölte az elnököt, ama meg-gyűlésének adva kifejezést, hogy Besa Cornel, akinek úgy az iparral, mint a kereskedelemmel szoros kapcsolatai vannak, a Kereskedők Egye-sületét új felvirágzás útjára fogja vezetni.

Besa Cornel elnök köszönetet mondott a bi-zalom lelkes megnyilatkozásáért. Rámutatott arra, hogy az egyesület működését figyelemmel kísérte és tudja, hogy az milyen jó hírnévnek örvend, komoly munkássága és a kereskedőknek nyújtott mindenkor értékes irányítása és taná-csai révén. Az új idők ritmusa új feladatokat ró az egyesületre és a kereskedő osztálynak hi-vatása, hogy intézményei útján ebbe az új ke-rebbe beilleszkedjen. Ezért szükséges, hogy a temesi királyi helytartóság összes testületei szorosan együttműködjenek s együttes erővel ve-gyék ki részüket a közös munkából. A kereske-delem törekvéseinek ezzel nagyobb súlyt tudnak adni.

Besa Cornel elnök indítványára a közgyűlés nagy lelkesedéssel hódoló táviratot intézett **Öfelsége II. Carol királyhoz.**

Táviratilag üdvözölte a közgyűlés a kereskedel-mi minisztert is.

Végül az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Zsivánovics Demeter és Pop Petru tagokat kérte fel, mire a lelkes lefolyású közgyűlés véget ért.

A tömeggyilkos Weidmann anyja Párisba érkezett

Az öregasszony nem hiszi, hogy a borzalmas bűntényeket fia követte volna el.

Párisból jelentik: „A lapok beszámolóiból megdöbbenéssel látom, hogy azok a bírák, akik unokám sorsa felett hivatva vannak dönteni, azt a meggyőződést szerezték az eddigi kihallgatá-sokból, hogy Roger is bűnös. Biztos vagyok benne, hogy csalódnak...”

A fenti sorok egy részét képezik annak a le-velnek, amelyet Million Roger, a tömeggyilkos Weidmann bűntársának nagyanyja intézett Lame léhez, a Weidmann-bünper tárgyalásvezető el-nökéhez. Az öreg hölgynek szintén meg kellett volna jelennie az esküdtszék előtt, azonban vá-ratlanul megbetegedett és ezért írásban tette meg vallomását. A vádolt nagyanyjának levele azon-ban mitsam használt, mert közvetlenül ennek is-mertetése után az esküdtszék Roches rendőr-tisztet hallgatta ki, aki Leblond impresszárió meggyilkolásával kapcsolatban súlyosan terhelő vallomást tett Million Roger ellen. Miután a rend-őrtiszt elmondotta, hogy az áldozatot Million vette rá a végzetes utra, hozzáfűzte:

— De éppen a vádolt édesapja volt az, aki előttem kijelentette, hogy

Leblond meggyilkolása egy zseborát és 2000 frankot „jelentett” fia számára.

Ezután Planty ügyvéd fordul a rendőrtiszt-hez:

— Ismeri Mouly urat?

(Mouly az az egyén, akit Tricot Colette az-zal vádolt az egyik legutóbbi tárgyaláson, hogy Lesobre ügynököt ő gyilkolta meg). A kérdés célja az volt, hogy megállapítsák, vajjon Mouly, aki valamikor kábítószer csempészésben és kém-kedésben is résztvett, nem a rendőrség besugó-ja-e. A rendőrtiszt habozó válasza azt a benyo-mást keltette, hogy Mouly valóban besugó.

A rendőrtiszt után Million vádolt édesapját szólították a tárgyalóterembe. Ezuttal már má-sodszer hallgatták ki. Első alkalommal azt mon-dotta, hogy fia s Weidmann, Couffy (az áldo-zatok egyike) gépkocsiján érkeztek hozzá. Ezzel, anélkül, hogy sejtette volna, súlyosan terhelő vallomást tett gyermeke ellen. Most azután kijel-entette, hogy a multkor tévedett, amennyiben az autó nem Couffy, hanem Mouly tulajdonát ké-pezte. Amikor az öreg Million vallomásának eh-hez a részéhez ért, Weidmann felemelkedett he-lyéről és azt mondotta, hogy bűntársának apja téved.

— Október 19-én — folytatta vallomását az idősebb Million —, fiam Colette Tricot társa-ságában hozzám érkezett. (Tehát három nappal Leblond meggyilkolása után). Láttam, hogy na-gyon zavart. Csakhamar azután megkérdezte tő-

lem, olvastam-e a lapokban a Leblond meggyil-kolásáról szóló tudósításokat, majd azt mondta, hogy Jenő (Weidmann keresztnéve) ölte meg. A fiam ezzel kapcsolatban még ezeket közölte: „En már csak a gyilkosság megtörténte után ér-tésültem a történetekről. Eleinte fel akartam je-lenteni Weidmann-t, majd pedig úgy döntöttem, hogy előbb megbeszélsem a dolgot Jean Blanc-kal. (Ez is az egyik vádolt). Jean Blanc nem akarta elhinni, hogy Weidmann lenne a tettes. Viszont azt ajánlotta nekem, hogy menjek fa-lura pihenni”.

Million édesapja ezután így folytatta: Csak október 30-án mondotta nekem fiam, hogy gya-nu-nja szerint Jean de Cowent, Couffy és Kal-lernét szintén Weidmann tette el láb alól.

Az elnök ezután szünetet rendelt el, majd a tárgyalás megnyitásokor a már egyszer szintén kihallgatott Moulyt szólították vallomástételre. Mouly elmondotta, hogy Milliont sohasem lát-ta Weidmann társaságában.

Elnök: Weidmann a maga noteszában ezt a feljegyzést találták: „M... különböző kiadások” Ki ez az M?

Weidmann: M. betű alatt egy Maurice ne-vű barátomat jelöltem meg, nem pedig Moulyt.

Ezután még néhány tanu tett vallomást és ezzel a tanukihallgatások véget is értek. Ugyan-ezen a napon Frankfurtból jövet Párisba érke-zett Weidmann édesanyja. Ebből az alkalomból a pályaudvart az újságírók valósággal ellep-ték.

Weidmann anyja idős nő, fehér hajjal és gon-dosan elkészített frizurával. Az újságírók kér-désére könnyes szemmel a következőket mon-dotta:

— Nem, nem, az teljesen lehetetlen, hogy ezeket a gyilkosságokat ő követte volna el. Min-denesetre valakinek a befolyása alatt állhatott. Ha tudnák... Jenő olyan jó fiu volt... olyan szép. A szerencsétlen anyja a továbbiakban kijel-entette, hogy most már egyetlen reménye a fia elmebeli állapotának megvizsgálására kiküldött orvosi bizottság jelentésében van. A párisi lapok azt is megírják, hogy az idős hölgy nagy fájdal-ma ellenére sem feledkezett meg érdeklődni a legjobb párisi parfümök iránt, érdekelték a leg-újabb filmek és híresebb színésznők is.

Egy anyja a guillotine árnyékában álló fián kíván segíteni, ugyanakkor pedig a szórakozások is érdeklik. Ez talán elégséges bizonyíték arra, hogy miként a védők kimutatni igyekeznek, Weidmann valóban terhelt családból származik.

HOTEL RIO

BUDAPESTEN VII., Kürt-ucca 6 sz.

(Pátria-kávéház mögött.)

1938-ban épült!

Hideg-meleg folyóvíz. Ra-gyogó tisztaság.

Mérsékelt árak

Ellentétek az angol kormányban

Chamberlain nem akarja a védkötelezettségei bevezetését. — Vajadik a négyhatalmi nyilatkozat. — Alsóházi beszéd a román-német gazdasági egyezményről

Londonból jelentik: Vasárnap olyan hírek keltek szárnyra, hogy az angol kormánykörökben gyönetlenkedés van, sőt

Chamberlain angol miniszterelnök a lemondás előtt áll.

A Reuter jelentése szerint a híradás alaptalan, bár kormánykörökben tényleg felmerült némi ellentét a hadkötelezettség kérdésében. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozzák, hogy a kérdés megítélése mindenképpen hosszú tanulmányt igényel és minden párttal gondosan meg kell tárgyalni a kérdést.

Chamberlain miniszterelnök vasárnap váratlanul visszatért az angol fővárosba. Halifax külügyminiszter nyomban ismertette a nemzetközi helyzetet, amelynek alakulását megnyugtatónak tartja.

Komoly akadályokba ütközik a négyhatalmi nyilatkozat

Párisból jelentik: Itteni politikai körökben nem titkolják, hogy Bonnet külügyminiszter londoni útja mélyeséges csalódot okozott. Kiderült ugyanis, hogy nemcsak a bizalom hiánya, hanem más komoly akadály is gördül a négyhatalmi nyilatkozat kiadása elé, többek között az is, hogy Anglia semmi áron nem hajlandó bevezetni az általános védkötelezettséget.

BEVEZETI-E ANGLIA A VÉDKÖTELEZETTSÉGET?

Londonból jelentik: Az angol sajtó hosszasan foglalkozik a legutóbbi napok diplomáciai eseményeivel. Többek között megállapítják, hogy a négyhatalmi nyilatkozatra vonatkozó tárgyalások még most is folyamatban vannak. Az Observer megállapítja, hogy

Anglia a közeli hetekben bevezeti az általános védkötelezettséget

és hogy Chamberlain angol miniszterelnök erre vonatkozólag határozott ígéretet tett Daladier miniszterelnöknek londoni látogatása során. Ezzel szemben a Sunday Times teljesen

alaptalannak tartja azokat a híreszteléseket, mintha Anglia a közeljövőben az általános védkötelezettségre térne át.

EDEN KORMÁNYBUKTATÓ AKCIÓJA.

Eden volt angol külügyminiszter Grimsbyben beszédet mondott, amelynek során ismét nyilvánkozta a nemzeti egység szükségességének megteremtését és hangsúlyozta, hogy

a világbéke most már attól a gyorsaságtól függ, amellyel ezt az egységet megalapítják és amellyel az angol kormány meggyőzi a világot, hogy súlyosnak itéli a helyzetet.

Eden azt javasolja, hogy azonnal alakuljon olyan kormány, amelyben az összes pártok helyet kapnak, hogy valósítsák meg az ipari mozgósítást, ami kiterjed a Brit birodalom összes nyersanyag kincseire, tartalékra és ember anyagára is. Ezzel párhuzamosan kell megtörténie Eden szerint mindazon európai nemzetek egységesítésének, akik az erőszaknak ellent akarnak állni.

ANGLIA NEM ALKALMAZ SZANKCIÓT NÉMETORSZÁG ELLEN.

Az alsóház mai ülésén válaszolt Chamberlain Atlee őrnagynak a román-német gazdasági egyezmény tárgyában feltett kérdésére. A miniszterelnök kijelentette, hogy az egyezmény széles programot jelent, amelynek

megítélése attól függ, hogy a valóságban miként nyer végrehajtást.

Megnyugtatót kapott arra nézve, hogy a szerződésnek politikai jellege nincsen és az Románia függetlenségét nem érinti. Bejelentette, hogy a legközelebb angol delegáció megy Romániába, gazdasági egyezmény megkötésére.

Egy másik képviselő Chamberlain miniszterelnöktől azt kérdezte, hogy az angol kormány érvényben levőnek tartja-e a müncheni egyezményt. Erre a miniszterelnök a következőket válaszolta:

— Birminghamban március 15-én tartott beszédemben kijelentettem, hogy Németország az egyezményt megszegte és további fogadkozásoknak a német kormány részéről helye nem lehet.

Bejelentette Chamberlain, hogy Románia közölte az angol kormánnyal, hogy az egyezmény megkötését megelőzőleg a német és román kormányok megbízottai négy hétig tárgyaltak és ezek a tanácskozások rendes mederben folytak. Értesítette Románia arról is Angliát, hogy az egyezmény semmiben sem csorbítja az ország függetlenségét.

Sovolsen képviselő azt a kérdést tette fel a miniszterelnöknek, nem gondol-e arra, hogy a müncheni megbeszélésekhez hasonlóan ismét leüljön tárgyalni Hitlerrel?

A kérdésre azt felelte Chamberlain, hogy nem, mert

annak semmi értelme nem volna.

Buttler külügyi államtitkár egy föltett kérdésre, hogy készül-e Anglia gazdasági bojkottra Németország ellen, azt válaszolta:

— Nem.

Ezután azt a kérdést intézték az államtitkárhoz, hogy várható-e Anglia részéről más természetű gazdasági szankció, amire Buttler így felelt:

— Semmiféle szankció alkalmazásáról nincsen szó.

BONNET A KAMARÁTÓL KÉRDEZI, HOGY MIT TEGYEN?

Párisból jelentik: Hétfőn délelőtt Bonnet francia külügyminiszter beszámolórt tartott az aktuális kérdésekről. Ismertette a londoni diplomáciai tárgyalásokat, Mussolini beszédét és annak következtében keletkezett helyzetet, majd nagyban körvonalazta szerdára tervezett rádióbeszédét. Feltette a kérdést, mi lenne helyesebb:

leülni a zöld asztal mellé Olaszországgal és tárgyalásokba bocsátkozni, vagy a követelések elől mereven elzárkózni?

A kérdést a baloldal nagy lármával fogadta, mert, mint hangoztatták, Franciaország mindennemű egyezkedésből csak vesztesként kerülhetne ki.

Világzemléleti megoszlás szerint a francia baloldali sajtó egybehangzóan kedvezőtlenül, viszont a jobboldali sajtó kedvezően fogadja az olasz miniszterelnök nagyjelentőségű beszédét. A Matin szerint Mussolini beszédét a békülékenység szelleme hatja át és kiérezhető, hogy az olaszok készek a tárgyalások felvételére. A Jour ugyancsak békülékenynek tartja a Duce vasárnapi beszédét és felhívja a kormányt, hogy nyomban tegye meg a szükséges lépéseket a tárgyalások felvételére.

Az összes londoni lapok végső következtetésképpen megállapítják Mussolini beszédéből, hogy az olaszok tárgyalni óhajtanak.

FRANCIAORSZÁG KÖZVETLEN TÁRGYALÁST KEZDEMÉNYEZ OLASZORSZÁGGAL.

Londonból jelentik: A Daily Express értesülése szerint Daladier francia miniszterelnök szerdán jegyzőket intéz Mussolini olasz miniszterelnökhöz, amelyben felajánlja a két ország közötti közvetlen tárgyalásokat, a vitás kérdések tekintetében.

NÉMETORSZÁG LŐSZERT SZÁLLIT LIBIÁBA?

Rómából jelentik: A Stefani ügynökség hivatalos körökből nyert értesülései alapján erőlyesen cáfolja azon genovai híradást, amely a Daily Telegraph-ban jelent meg és amely szerint német csapatokat és nagymennyiségű hadianyagot szállítottak át a brenneri határon, hogy Líbia felé irányítsák.

LEMONDOTT A LITVÁN KORMÁNY.

Kovnából jelentik: A litván kormány ma beadta lemondását. Az új kormány megalakításával Cerniusus eddigi vezérkari főnököt bízták meg, aki a litván politikai élet vezetőivel már megkezdte a tanácskozásokat. A litván képviselőház tegnap rendkívüli ülést tartott, amelyen a külügyminiszter jelentést tett a Memel-vidék átadásáról és az ezzel kapcsolatos eseményekről.

Az Express Poranny jelti Kaunasból, hogy a német követ tiltakozott kormánya nevében a litván hadsereg fegyverkezése és mozgósítása ellen, ami ellentétben áll a most megkötött német litván egyezményvel. A litván kormány válaszában kijelentette, hogy a készülődésnek semmi más célja nincs, mint a litván szabadság megvédelmezése.

„Lengyelország nem Csehszlovákia!“

Heves németellenes tüntetések voltak vasárnap a lengyel városokban

Varsóból jelentik: Tegnap Lengyelország nagyobb városaiban, így a sziléziai Blombergben is politikai pártokra való tekintet nélkül, nagy németellenes tüntetések voltak. A tömeg ilyen felirátú táblákkal vonult fel: „Lengyelország nem Csehszlovákia!“ „Danzig nem Memel!“ A nemzeti kormány megalakítása iránti tárgyalások még folyamatban vannak és valószínű, hogy a kormány megengedi

Vitos volt miniszterelnök kezterését. Beck külügyminiszter a jövő hétfőn érkezik Londonba.

Berlinből jelentik: Hivatalos jellegű jelentés arról számol be, hogy a Blomberg és környékén történt tüntetések meglepetést keltek berlini politikai körökben. Hangsúlyozzák, hogy ezek a heves németellenes tüntetések sajnálatosan elszaporodnak.

Kiujultak a harcok Szlovákia keleti határán

Magyarország az Ungvár-Ponrád közötti vasútvonal birtokbavételével a konfliktus: elin ézetnek tekintti.

Keddre maradt a magyar-szlovák tárgyalás

Budapestről jelentik: A szlovák kormány megbízottai hétfőn délelőtt megérkeztek a magyar fővárosba, hogy Szlovákia végleges határai ügyében felvegyék a tárgyalásokat a magyar kormány képviselőivel. A szlovák delegációt a külügyminisztérium disztermében fogadták. Magyar részről hangoztatták, hogy

az Ung völgyében elhúzódó vasútvonalat a magyar csapatok birtokukba vették és így Magyarország részéről a problémának ez a része el van intézve. Azokat az eseményeket, amelyek az utóbbi napokban lezajlottak a szlovák-ruszin határ mentén, a magyar kormány mély sajnálattal veszi tudomásul.

A szlovák megbízottak hétfőn megkezdtek tanácskozásait a magyar bizottsággal, de ezek csupán formai megbeszélések voltak és

az érdemleges tárgyalásokra csak kedden kerül sor.

A Havas ügynökség jelentése szerint a magyar csapatok tüzharcba kezdtek a szlovák csapatokkal, gépfegyver tüzzel árasztva el a szlovák hadállásokat.

A szlovákok parancsot kaptak, hogy a harcot szüntessék meg, de ha a magyar csapatok továbbra is tüzelnek, a végsőig tartásuk állásaikat.

NAGY SIKERREL FUT A SCALABAN

Anny Ondra

BOTRÁNY A DIVATSZALONBAN

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 300, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közintézményeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével, SZERKESZTŐ: Vuchetich Endre dr.

Bátorság

Rég óta nem látott barátom kiállt a napokban utómam az utcán.

— Várj meg, valami fontos és számodra igen érdekes dolgot hoztam közölni veled. Vasárnap tartom az esküvőmet, amelyen neked is okvetlen ott kell lenned. Téged azért érdekel különösképpen a dolog, mert azt a kislányt veszem feleségül, akit néhány héttel ezelőtt, — emlékszel akkor éjszaka — veled együtt ismertem meg.

Az érdekes közlés valóban szenzációként hatott hogy miért, az az alábbiakból tűnik ki:

Körülbelül két hónappal ezelőtt történhetett, hogy egy enyhe éjszaka, nem sokkal éjfél után, kávéházból jövet haza alartam kísérni szóbanlevő barátomat, aki kint, a belváros szelén lakik. Beszélgetve, lassú léptekkel mentünk, sétálva élveztük az éjszaka szinte izező csendjét, amit azonban, az egyik gyengén világított utcába érve, váratlanul kétségbeesett női segítségkérés zavart meg. Természetesen azonnal a hang irányába rohantunk, a többször is megismétlődött kiáltások, mint annak idején a bethelmei csillig, pontosan megjézték a helyes irányt. Lúhegre és izgatottan érkezünk meg az egyik csinos magánház nyitott ablaka elé, azzal a biztos meggyőződéssel, hogy néhány perccel ezelőtt gyilkosságot, vagy rablást követtek ott el. A magasföldszintes ház ablakában a félfomályban is csinos, izgatott és remegő hangú fiatal leány könyökölt.

— Rablók tartózkodnak a lakásban, — mondtam — kérem uraim legyenek segítségünkre. Már több mint fél órája csezengetek az előszoba ajtajánál, de természetesen nem merik kimenni a hálszobából, amelynek ajtaját nemcsak bezártuk, hanem asztalokkal el is torlasztottuk. Csak ketten vagyunk idehaza, öreg nagymamám és én, — panaszkolta síró hangon.

Elkérültük a kapukilincset és kíváncsian hatoltunk át a sötét lépcsőházon, egészen az előszoba bejárati ajtóig, ahol a háziuk elképzelése szerint a rablónak kellett volna tartózkodniuk. Sehol senkit nem találtunk, a csend azonban szüntelenül berregett. Rövid nyomozás után megállapítottuk, hogy valahol érintkezett a két huzal és ez okozta a védtelen nők kétségbeesését. Ijedtségük magyanehezzen megszűnt és a dolog vége az lett, hogy barátom engedélyt kért, másnapi látogatásra. A látogatásuk azóta egyre követték egymást és a hepy-end most következett be. (—csay)

— Huszonegyéve mondtam ki Basarabia a csatlakozást, Bucurestiből jelentik: Ma van 21 éve annak, hogy az államtanács megszavazta Basarabiának az anyaországhoz való csatlakozását.

— ÉLETBELEP A LENGYEL-OROSZ KERESKEDELMI SZERZŐDÉS. Varsóból jelentik: Szembek külügyi államtitkár és Listovad varsói szövjet megbízott jegyzéket cseréltek ki, amelyek értelmében az 1939. február hó 19-én megkötött lengyel-orosz kereskedelmi egyezmény március 27-én életbe lépett.

— Belgiumban nemzeti szocialista tüntettek egy pásztorlevél ellen. Brüsszelből jelentik: A hititichi püspök pásztorlevélének felolvasása során Eupembán a nemzeti szocialisták nagy tüntetéseket rendeztek. A püspöki levél ugyanis éles kitételeket tartalmaz a nemzeti szocialista törekvések ellen.

— Rablógyilkosság. Balcicból jelentik: A balticomegyei Trebna községben borzalmas rablógyilkosság történt az éjjel. Alarcos banditák behatoltak Weinscheimer Aron kereskedő lakásába, s úgy őt, mint feleségét megölték.

Március 28

Kedd

János, Gedeon
Gunttram, István.

1483 március 28-án született Raffaello Santi olasz festő, akit rendszerint csak Rafael néven emlegetnek. Főleg egyházi képeket festett. Nagy volt a falfestészetben és a Vatikán több szobájának falfestményei tőle valók. Világhírűvé tette nevét Madonnáival. Isten anyjáról számos képet alkotott, amelyek mind remekművek. Rafael a festészet világtörténetének egyik legsodáltabb alakja.

1592 március 28-án született Komenszky János Ámos cseh tudós és pedagógus. Nevét latinosan Comeniusnak írta az akkori szokás szerint. Nagyon sokat tett az iskolák fejlesztése érdekében és munkálkodása elsősorban a nyelvtanítás módjainak javítására vonatkozott. Számos neveléstudományi munkát írt cseh és latin nyelven. Nagy hatással volt korának tanítóira és más országokban is követőkre talált. Munkáit sok nyelvre fordították le.

1906 március 28-án halt meg ötven éves korában Bihar Sándor kiváló festőművész. Kiváló volt életrajzok alkotásában. Falusi alakjai magyszerűek. Nevezetesebb képei: A falu rossza, Biró előtt, A falusi orvos, Leánykérő, Az ó nótája.

(—) A PIETAS TEMESVÁRI TEMETKEZÉSI EGYLET KÖZGYŰLÉSE Terfaloaga Ioan elnöklété alatt folyt le a Forgács teremben. Az elnök megnyitotta beszéde után a közgyűlés elé terjesztették az igazgatóság jelentését, amelyből kitűnik, hogy az egyesület a fejlődés útján van. Az igazgatóság az elmúlt évben több mint nyolc millió leinyi vagyont kezel és temetkezési segély címen közel öt millió leit fizetett ki. A jelentéseket a közgyűlés tudomásul vette és köszönetét fejezte ki a vezetőségnek a lelkiismeretes munkásságáért. Aztán egyhangúlag újból Terfaloaga Ioan választották meg elnöknek, majd szavazati többséggel elfogadta a közgyűlés az igazgatósági tagok választására vonatkozólag előterjesztett jelölő listát.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a dr. Földes-féle Solvo-pirula. Szekrekedés, bélrengés, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és belfájalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

(—) PÉNZÜGYI TISZTIVISELŐ TRAGIKUS HALÁLA. Jirasek Oszkár, a temesvári pénzügyigazgatóság negyven esztendő tisztviselője néhány napi súlyos betegség után meghalt. A múlt héten hivatalos ellenőrző körúton volt Sörény megyében és az ottani nagy hidegben agyhártvagyulladást kapott, amely néhány nap alatt véget velt. Gyászolják: özvegye, született Laub Olga, leánykaja Ella, szülői: Jirasek Manó nyugalmazott kapitány és felesége, apósa Laub János, állami nyugdíjas és nagy rokonság. Temetése ma, kedden délután négy órakor megy végbe az erzsébetvárosi temető kápolnájában.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Somolik Imola Ildikó Henrietta Ida, Kleitsch Annamária, Funk Augustza, Kosselnig Geraldin Mária, Trailla Ioan.

Egy fontos fém

Az alumínium egyre növekvő fontosságával foglalkozik a Times. Az alumíniumnak olyan nagy szerepe van az életben, írja, hogy nehéz elképzelni, hogy hatvan évvel ezelőtt még úgyis szóval ismeretlen volt a laboratóriumokon kívül. Termelés tekintetében ma már negyedik helyen áll a fémek között. Németország vezet termelésben és fogyasztásban, az Angol birodalom keretében jelenleg csupán Nagy-Britannia és Kanada termel alumíniumot. A világtermelés a múlt évben 567.000 tonna volt. Nagy-Britannia és Kanada 79.000 tonnát termelt. Az alumínium legfontosabb tulajdonsága könnyűsége és ereje. Úgy tiszta állapotban, mint ötvényekben igen sokféle ipari és házi célra használják, felhasználási módjainak listája évenként növekedik. Az alumínium sok tulajdonságát a háború alatt tanulták meg kellőképpen értékelni. Hamarosan lényeges anyaga lett a repülőgépek, robbantószer- stb. gyártásnak. Ma világszerte telepelen, a közlekedésben, a polgári és katonai repülésben használják többek közt. Villamosköcsijátok, autókészítők építők készülnek belőle, mint konzervdobozok. Megtalálható a konyhában is, mint rengeteg háziélelmiszer anyaga. Festék, por, paszta alakjában is sokféleképpen használják. Ugyáztzik, se szeri, se száma e hajlékony elem alkalmazási módjainak, mely nevért a rómaiaknak köszönhető és egyike a legközönségesebb fémeknek, de tiszta állapotban sehol nem található, bár a föld felületének legalább egynegyed részét teszi".

KIRÁLYI GONDOK

Most, hogy az angol királyi pár kanadai és amerikai útjának részletes programját kidolgozták, tünt ki, hogy a negyvenhatnapos út során a királyi párnak tizenhátszor kell óráját előre vagy hátra igazítani. Azokban az országterületekben ugyanis, amelyekben a hosszú út során áthaladnak, a földrajzi fekvésnek megfelelően más és más az időszámítás. Maga Kanada öt zónára oszlik és az atlantitengeri, keleti, közép-, hegyvidéki és csendtengeri zónában más és más időben kel fel a nap. Az Atlanti-tengeren áthaladva, négy órával kell az óramutatót visszazavartani, mert Quebecben emyivel korábban van napfelkelte, keleti és közép Kanada között egy óra a különbség. Ugyanennyi eltérés van útjuk következő két állomása, Winnipe és Regina között. Hasonló az eltérés Bannf és Vancouver közt, viszont Vancouver és Quebec időszámítása már három órányira tér el egymástól, ami viszont a londoni időszámítással összehasonlítva, nyolc óra eltérést jelent meg. Május 23-án lesz a királyi pár leghosszabb napja, mivel a kanadai keleti zónából a középzónába való áttérésük délutánra esik. Így Winnipeg és Regina, Bannf és Vancouver között egy-egy órával tovább pihenhetnek majd. Hazatérőben viszont egy órával megrövidül az éjszakai pihenőjük három napon át, mielőtt áthajóznak az Egyesült Államokba. Ezeket az apró kellemetlenségeket természetesen sehoggy sem lehetett kiküszöbölni a programból. Ebbé bele kell már törődni annak, akiknek birodalmában sohasé nyugszik le a nap...

— TÖMEGES HAZASSÁGKÖTÉSEK BUCURESTIBEN. Bucurestiből jelentik: Néhány nap óta a fővárosi anyakönyvi hivatalok olyan forgalmat bonyolítanak le, amilyenre még alig volt példa. A házassalendők valóságos rohamot intéztek az ilfovi ügyérszék ellen, ahonnan az azzaliban egybekeletésre kérték engedélyt. Naponta átlagban mintegy 200 párt esketnek össze Bucurestiben és hogy ennek az „en-gros” házasság megkövetelte munkát eleget tudjanak tenni, a főváros valamennyi kerületének anyakönyvi hivatalába újabb tisztviselőket kellett beállítani.

— ÁRAMLOPÁS MIATT ELITÉLT ORVOS. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék ötödik tagozatán Zambre Mihail orvos azzal a váddal került a bíróság elé, hogy a rendőrség a villanygyár feljelentése alapján indította meg a vizsgálatot és ennek során megállapított nyert, hogy Zambre Mihail lakásának vezetékét úgy kötötte össze a fővezetékkel, hogy az áram a villanyórán nem haladt keresztül. Elsőfokon a járásbírósg foglalkozott az ügygel és felmentő ítéletet hozott. Fellebezés folytán az érdekes eset a törvényszék elé került, amely most az orvost 9.000 lei pénzbírságra ítélte.

(—) MEGTALÁLTÁK A REUMA BACILLUSÁT. Amerikából sürgönyzik, hogy a Rockefeller-intézet több orvosának sikerült megtalálni és elszigetelni a reuma bacillusát, amelyet már régóta kutat az orvostudomány. Ez a felfedezés forradalmi jelentőségű, mert így talán majd sikerül meggyógyítani ezt a makacs és minduntalan visszatérő betegséget, amelyel úgyszólván tehetetlenül állottak szembe mindeddig az orvosok.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGALATA:

Kedden, március 28-án a szolgálati beosztás a következő:

A I. kerületben a Bratianu téren levő Götzy gyógyszerár.

A II. kerületben a Traian téren levő Kigyó gyógyszerár.

A III. kerületben a Miron Costin ut sarkán levő Merkle gyógyszerár.

A IV. kerületben a Preyer utcában levő Ungvári gyógyszerár.

A V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

M Ű S O R :

KEDD, MÁRCIUS 28.

APOLLÓ: Suez. (Angol film).
ATLANTIC: Amikor egy kémm szeret (angol film).
BROADWAY MELODY (német film).
CAPITOL: Suez (angol film).
RIVOLI: Estől hajnalig (francia film).
SCALA: Botrány a divatszalonomb (német film).

1939. március 29.

Tunisz

Vasárnapi beszédében nyilván kijelentette Mussolini, hogy Olaszország sohasem mond le Tuniszról, minden jel arra vall tehát, hogy a világ érdeklődése, a magyar—szlovák és spanyol kérdések elintézése után az észak-afrikai francia gyarmat felé fog fordulni. Sokszor hallottuk az utóbbi időben Tuniszt emlegetni, de a nagyközönség, azonkívül, hogy egy idegen protektorátus alatt álló afrikai kis országról van szó, nem sokat tud róla. Elevenítsük fel tehát, amit erről az országról tanulunk. Algéria és Líbia között, Szardínia szigetétől délre fekszik. Éghajlata, növényvilága nagyjában egyezik Olaszországgal, talaja, az ország túlnyomó részében igen termékeny, különösen a Merjerd folyó mentén, ahol hatalmas kiterjedésű erdők, óriási narancs, citrom, füge, datolya és egyéb déli gyümölcs ültetvények vannak. Tunisz déli részének éghajlatát nagyjában befolyásolja a közelit Szahara forrósága és száraz levegője. Területe 125.130 négyzetkilométer, valamivel nagyobb, mint Románia fele, lakóinak száma pedig megközelíti a két és félmilliót. Ezek közül 2.159.151 a bennszülött (berber, arab), 195.293 a zsidó, 91.427 a francia és 91.178 az olasz. A berberek, föníciaiak és rómaiak uralma után a bizáncok foglalták el, akik bevitték Tuniszba a kereszténységet. Utánuk a vandálok, majd az arabok kezébe került az ország, az utóbbiak uralma alatt teljesen megszűnt a kereszténység és helyébe az azóta is uralkodó mohamedán vallás lépett. 1705-ben a törökök hódították meg Tuniszt, ahonnan 1881-ben a franciák verték ki őket, a francia protektorátus azóta tart. Az ország fővárosa Tunisz, amely az ősi Kartago közelében épült, a kikötő melletti városrészen egészen modern, hatalmas felhőkarcolókkal, nagy épületekkel, széles boulevardokkal, gyönyörű katedrálisokkal, forgalmas és látogatott járókaszínnal, fényes kávéházakkal stb., de a széles, nyílegyenes és tisztább utcák az európai negyed déli részén, a bennszülöttek keleti stílusban épült városrészének szűk, piszkos és félelmetes sátozásaival találkoznak. A fővárosban 16 ezer olasz, 33 ezer francia és néhány ezer spanyol, görög, zsidó stb. lakik. A férfiak feztben, a nők felülbizonyozva járnak az utcán, de természetesen csak a bennszülöttek. Az ország jelentősebb városai még: Bizerta, Szfax, Gabesz, Turburbu, Majus, Dugga, Kairovan és Matmata. Tunisz vasúthálózatának hossza 1952 kilométer.

— A MAGYAR KÉPVISELŐHÁZ MEGSZAVAZTA A ZSIDÓTÖRVÉNYT. Budapest: A magyar képviselőház tegnap tárgyalta harmadik olvasásban a zsidótörvényjavaslatot. Miután a harmadszori felolvasás után a javaslatot megszavazták, Darányi elnök napirend hiányában a Ház bizonytalan elnapolását kérte.

Uj árak érkeztek:

Csipkefüggönyök
uj nyári fonalak
indanthrén vásznak
esőköpenyegek
trench-coatok
szőnyegek

Centrala Lânei S. A. R.
1, Boulevardul I. G. Duca 2.

(—) **A VÁGÓHÍDI HÜTŐBERENDEZÉS ÜGYE.** A városi vágóhíd hűtőberendezésével kapcsolatos bűnper tegnapi tárgyalásán folytatták Silberreisz József mérnök kihallgatását, aki a hűtőberendezés ideiglenes átvételével kapcsolatos körülményekről adott felvilágosítást.

(—) **Hirtelen halál.** Schöner Julianna, negyvennégy éves erzsébetvárosi, Romulus-ucca 27. szám alatt lakó özvegyasszony, tegnap délután rosszul lett és összeesett a Carol-uton. Ertesítettek a mentőket, akik az asszonyt lakására akarták szállítani, de mire odaértek, már halott volt. Halálát valószínűleg szívizélhűdés okozta.

(—) **RÉSZESEN A KUTBA ZUHANT ÉS MEGFÜLLADT** Cristea Toma, ötvenhat éves nagykömlői lakó. Cristea tíz nap előtt elúnt és tegnap megtalálták holttestét Müller János gazda udvarán levő kútba. Cristea alkoholista volt, aki végigjárta a gazdák házeit és mindenütt pálinkát kért. Így jutott el Müller János udvarára is, ahol vízzel akarta szomját oltani. Közben egyensúlyát veszítette, a kútba zuhant és megfulladt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

(—) **POPOVICI VIRGIL EZREDES-PREFEK-TUS LÁTOGATÁSAI.** Popovici Virgil ezredes, Temestorlátogató új prefektusa megkezdte tisztelő látogatásait. Felkereste Pacha Ágoston katolikus megyés püspököt, Tiura Patrichie dr. görög keleti főesperest, Munteanu Gheorghe görög katolikus püspöki helynököt és a többi felekezet papjait. A városházán meglátogatta Tieran Emil dr. főpolgármestert.

(—) **Aradmege új prefektusa a helytartóságon.** Stinghe Dumitru, Aradmege új prefektusa, tegnap Temesvárott járt és bemutatkozott látogatást tett Marta Alexandru dr. királyi helytartónál és Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkárnál.

(—) **BEAUSSART PÁRISI SEGÉDPÜSPÖK** TEMESVÁROTT. Beaussart Roger párisi segédpüspök, Verdier párisi érsek munkatársa, aki a múlt héten városunkon keresztül Bucurestibe utazott, szerdán délután háromnegyed négykor Arad felől Temesvárra érkezik. A főpályaudvaron a különböző egyházi és polgári hatóságok fogadják Beaussart püspököt, aki temesvári tartózkodása alatt Pacha Ágoston megyéspüspök vendége lesz. Ugyanaznap félhétkor a párisi segédpüspök a kereskedelmi li-ceum disztermében katolikus erkölcs Franciaországban címen előadást tart. Beaussart segédpüspök csütörtökön Lugosra utazik, ahol meglátogatja a görög katolikus püspököt, pénteken pedig résztvesz a Marta Alexandru dr. királyi helytartó által a tiszteletére adandó ebéden.

— GAYDA CSEH TABORNOKOT A NÉMETEK LETARTÓZTATTÁK. Prágából jelentik: A Daily Telegraph szerint Gayda tábornokot, akit nemrégben neveztek ki csehországi Fülhernek, tegnap letartóztatták a német hatósági közegek, mert mint kiderült, megvesztegettek és több más visszaélést követett el.

(—) **A helytartóság költségvetése.** Megirtuk, hogy a temesi helytartóság új költségvetése teljesen elkészült. Az új költségvetést tegnap este Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár és Bobei, a helytartósági pénzügyi osztály vezetője Bucurestibe vitték, hogy ott a belügyminiszteriumban bemutatassák és annak jóváhagyását megszerezze.

(—) **BŐJTI SZENTBESZED BÜZIÁSON.** A temesvári katolikus püspöki székesegyházban napok óta tartott lelki gyakorlatok, amelyek mindkét nembeli ifjúság nagy számban vett részt, véget értek. Vasárnap délelőtt a székesegyházban a befejező szentmisét Wegling János apátkanonok tartotta, a fiatalok pedig régi népekekkel és imádsággal vett részt a misén, majd közel négyezeren a szentáldozáshoz járultak. Ezzel kapcsolatban közöljük, hogy Fodor József központi pap, aki a lelki gyakorlatok rendezését és előkészítését irányította, vasárnap délután Buziás községben bőjti szentbeszédet tartott, ahol háromszázán járultak a szentiségekhez. Ezen a bűnbánati napon résztvettek Muzár Antal buzai, Schill János niczkyfalvai és Lindner Vendel bakovári plébánosok is.

(—) **CSALÁS MIATT ELITÉLT FOGTECHNIKUS.** Egy temesvári pénzügyigazgatósági tisztviselő még tavaly feljelentést tett Baia Ludovic fogtechnikus ellen, akivel a tisztviselő felesége egy fogsort akart csináltatni. A fogtechnikus a tisztviselő feleségétől öt arannyal beyont fogat vett át azzal, hogy azok felhasználásával fogsort készít az asszony számára. A pénzügyi tisztviselő felesége azonban hiába várt, hogy a fogsor elkészüljön és a mikor még az aranyfogakat sem kapta vissza, a rendőrséghez fordult. A temesvári törvényszék tegnap bűnösnek mondotta Baia fogtechnikus, aki a tárgyaláson nem jelent meg és családja miatt egy évi fogsárra, valamint háromezer lei pénzbüntetésre ítélte, ezenkívül ötezer lei kártérítés megfizetésére kötelezte.

(—) **KÉT ÖNGYILKOSSÁG BETEGSÉG MIATT.** A vidéki csendőrségek tegnap két öngyilkosságról tettek jelentést a temesvári ügyészségnek. Az egyik Szerbzentmárton községben történt, ahol Bogarskin Milla, negyvenhárom éves gazdálkódó konyhakéssel hasba szúrta magát és meghalt. A másik öngyilkos Weber János negyvenegy éves dolái gazda, aki felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. Mindketten betegség miatt lettek öngyilkosok.

(—) **HATEZER LEIEN A LŐLÉI LAKBÉR ADOMENTES.** A város április elsőjétti kezdődőleg, — mint megirtuk — bevezette a lakbéradót. Az olyan lakások után, amelynek évi bére nem haladja meg a hatezer leit, nem fizet a lakó semmiféle lakbérleti adót. A lakbérleti adó 6000 és 12.000 leitől 24 között a bérösszeg egy százaléka, 12.000 leitől 24 ezer leig a lakbér két százaléka, 24.000 leitől 36 ezer leig három százaléka és azon lakásoknál, amelyeknek évi bére 36.000 leinél magasabb, a lakbér négy százaléka.

— LEZUHANT AMERIKAI UTASSZÁLLÍTÓ REPÜLŐGÉP. Newyorkból jelentik: A Csiárgó és Dallas között közlekedő utasszállító repülőgép Oklahoma közelében lezuhant és összetört. Az utasok közül 8 meghalt, 4 súlyosan megsebesült.

— GÖBBELS BUDAPESTRE UTAZOTT. Berlinből jelentik: Göbbels ma elhagyta a német fővárost és Budapestre utazott, ahonnan Athénbe is ellátogat.

— Megegyeznek az oroszok és japánok a halászlai kérdésben. Moszkvából jelentik: Togo japán követ tegnap hosszas megbeszélést folytatott Litvinov külügyi népbiztossal a halászlai egyezmény kérdésében. Kiszivárgott hírek szerint a nagyfőnökre ugyanezen tárgyalása kezdetén halad előre, sőt már több lényeges pontban létrejött a végleges megegyezés.

— HAT SZEMÉLY HALÁLA EGY GÉPKOCSI SZERENCSETLENSÉGNEL. Milánóból jelentik: A Bologna-anonami vasútvonalon, az egyik átjárónál egy villamosvonat elütött egy gépkocsit, amelyben hat személy ült, akik mindannyian életüket veszítették.

— IRORSZÁG EMELI HADEREJE LÉTSZÁMÁT. Londonból jelentik: De Valera iri köztársasági elnök vasárnap meglátogatta Cham berlin angol miniszterelnököt, akinek társaságában áttekintették a nemzetközi helyzetet és megegyeztek abban, hogy Irország emeli haderejének létszámát, ellenben kötelezően vállalja Irország, hogy soha semmilyen formában nem fog fegyveresen fellépni az angol anyaország ellen.

(—) **Városok költségvetése a helytartóság előtt.** Tieran Emil dr. temesvári főpolgármester és Dobrin Ionel dr. lugosi polgármester tegnap íchallgatáson jelentek meg Marta Alexandru dr. királyi helytartónál és Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkárnál. A két polgármester bemutatatta Temesvár, illetve Lugos város új költségvetését.

(—) **Dr. Sugár Mihály** belgyógyász-röntgenológus, újból rendel III. Str. Metropolitan Med-tianu 6., d. e. 10—12 és d. u. 3—4 óráig. Telefon 18—00.

— Zürichi tőzsdeárlat: Páris 11.77, London 20.81 és egyenlő, Newyork 440—50, Brüsszel 74.77 és fél, Milánó 23.40, Amszterdam 235.80, Brüsszel 178.35, Szófia 540, Varsó 83.50, Belgrád 10 és Bucuresti 337.

— Hatan kerültek villamosszékbe. Columbiából jelentik: Pénteken hat gonosztevőt végeztek ki villamosszékben, akik 1937-ben Sanders kapitányt meggyilkolták. A hat elítélt kivégzése 48 percig tartott.

(—) **AZ ÁLLATVEDŐ EGYESÜLET KÖZGYÜLESE** közbejött körülmények folytán vasárnapról, amikor a megtartását tervezték, később megállapítandó időre halasztódott.

— Magyar diplomás mérnökök jelentkezése. Jelentettük, hogy a közlekedésiügyi miniszterium felhívja mindazokat, akik 1925. év óta a budapesti műegyetemen szereztek mérnöki diplomát, hogy címüket közöljék a miniszterium Comisia de Echivalare bizottságával, Bucuresti, Bulev. Elisabeta 27. szám alatt.

(—) **LOVRINI ORVOS HALÁLA.** Lovrinban negyvenöt éves korában meghalt Schausz Rudolf dr. ismert orvos. Halálát gyászolja özvegye, két gyermeke és rokonsága.

(—) **A KÁVÉHAZI GYILKOS VIZSGÁLATI FOGSÁGA.** Megirtuk, hogy a vizsgálóbíró letartóztatta és vizsgálati fogságba helyezte Stangu Ioant, a Terminus kávéházban történt gyilkosság tettesét, aki tegnap került a vádtaács elé. A törvényszék Stangu Ioan vizsgálati fogságát harminc napra megerősítette.

(—) **HALALOZÁSOK.** Meghaltak: Molnár János huszonöt éves munkás, Feiler János hatvankilenc éves gazdálkódó, Braica Maria tizenkilenc éves, Hubert Anna hatvanöt éves, Kriszsanits Márta, született Matricán nyolcvanöt éves, Giurita Vasile hetvenkét éves, Cimponeriu Ion huszonöt éves földműves, Ciuvezu 21 éves földműves, Krischer Mária született Indrea hetven éves, Beck Karola született Rauscher hatvanöt éves.

(—) **Hűtlen bejárónő.** Stosser Artur Odobescu-ucca 62. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy a lakásáról hétézer lei értékű aranyékszert és ruhaneműt loptak. A nyomozás során, amelyet Toma rendőrkomiszárus vezetett, kiderült, hogy a tolvaj Schmitz Veronika bejárónő, aki az ékszer elzalogosította. A zálogcédulát és a lopott ruhát megtalálták a lakásán. A tolvaj nőt letartóztatták.

Czvetkovics jügoszláv miniszterelnök Macseknál

Belgrádból jelentik: A jügoszláv sajtó értesülése szerint Czvetkovics miniszterelnök látogatást tett Macsek parasztróti vezérnél, akivel Jugoszlávia belső szervezetének kérdését beszélte meg. A jügoszláv sajtó messzemenő jóindulattal foglalkozik a miniszterelnök tárgyalásainak kilátásaival.

A VILÁG

EGY LONDONI KÓRHÁZ személyzeti osztályán magas, szikár, hajlottkoru ur jelentkezett vizsgálatra. Botjára támaszkodva, elég frissen lépegetett és fájdalmasan panaszolta a orvosoknak, hogy látása az utóbbi időben erősen gyengült. Mostanáig jól olvasott szemüveg nélkül. Minden előírást szívesen teljesít, csak szemüveget ne adjanak neki. Charles Henry Alfréd Arnold, aki korához képest méfátlanul látta a szemüvegviselést, — százkilencéves volt. Írásokkal bizonyította az ámuló orvosoknak, hogy 1829 július 11-én született Bloomsburyban és az ottani St. George-kórházban keresztelték meg. IV. György uralkodása alatt látta meg tehát a napvilágot és Walter Scott, Coleridge és Wordsworth voltak a kortársai. Mr. Arnold szépen nyelvetlenül érezte magát, hogy ezeket a tíkókat fel kellett fednie és mindezt — egy szemüvegért. De ha már ennyire firtatják magánügyeit, nem csinál ő tikkot abból se, hogyan élt eddig és minek köszönheti, hogy ilyen irigylendő magas kort megért. Mint nyelvtanár bejárta a félyvilágot, volt azonkívül énekes, színesz, sőt újságíró is. Hányatott sorsa végül hazasodorta. Schesam volt nő, de nem kizárólag ennek tulajdonítja, hogy ilyen soká életben maradt. Naponta tornázik, gyümölcsöt és főzelékeket él, húst alig eszik, néha egy kis csirkét vagy barányt. Féltezenegy előtt sohasem eszik, aztán két-háromóránként mindig egy-egy keveset. Egyáltalán nem mondható, hogy antiálkoholista volna. Aludni nem szokott többet hat óránál. Sokat olvas, de a világ dolgai-bajjai nem izgatták. Délhőiban összefoglalva ezek a tanácsai a hosszú életre. Nincs bennük semmi komplikált, semmi lehetetlen. Az ember még hajlandó elhinni neki, hogy gyerekjáték megérni a százkilenc esztendő.

AZ IDÉN LESZ százötvenedik évfordulója az 1789-iki francia forradalomnak. Országos ünnepségeket rendeznek egész Franciaországban és restaurálják a forradalomnak azokat az emlékeit, amelyek jeltelenül vagy romokba maradtak vissza az utókorra. Felépítik többek közt a valmy-i malmot, ahol a francia forradalom hadserege oly elhatározó győzelmet aratott a poroszokon. Valmy kis városka Verdun és Páris között. A valmy-i malomból irányította hadműveleteit Kellermann tábornok, a francia csapatok parancsnoka, amikor az egyesült porosz és osztrák seregek Páris felé közeledtek. Kellermann és Dumoriez tüzérsege itt mért döntő csapást a porosz hadseregre, amely addig feltartóztatlanul nyomult előre. A történelem magasztalóan emlékezik meg a csata jelentőségéről. A valmy-i öreg malomház tehát most megújul és márványbetűs tábla fogja hirdetni a francia történelem e jelentős eseményét.

ARANNYAL GAZDAGON díszített zöld frakk a francia akadémia tagjainak díszruhája. Az új halhatatlanok maguk szerzik be az akadémiai tagságnak ezt az imponáló külső pompáját, ami jelentékeny terhet ró a tudomány és irodalom kiváltságosaira, ha csak nem érik be egy elkötözött néhai tagtársuk hátrahagyott kabátjával. A frakkhoz kard is jár, amelyről már nem az akadémikus gondoskodik, hanem barátai és tisztái. A kard fogantyúját az akadémikus egy művészbarátja készíti el és markolatjára rávési az új halhatatlan kiváló értékeinek szimbolusát. Most is új halhatatlanokat avat az Institut s némi nehézségek vannak a markolatok megfelelő illusztrálása körül. Az egyik avatandó Charles Maurras híres író és történettudós, aki régi royalista családból származik és egész működését meggyőződéses royalista volta hatja át. A royalisták szimbolusát, a liliumot kellene tehát kardjára rávési, a lilium azonban a köztársasági Franciaországban szigorúan tilos. Hasonló nehézségek vannak Jerome Tharaud körül is. Az ismertevű francia író minden művét, így a Magyarországról szólót is, fivérével, Jeanneal együtt írta és jellemzéséből az a tény nem maradhat ki. Nem volt könnyű dolog megfelelő szimbolusot találni erre. A görög mondavilágra kellett visszamenni érte. A mitológiában találta meg a művész a megfelelő hasolatot Castor és Pollux alakjában, akik a monda szerint — egyazon tojásból keltek ki.

DÉLI HIRLAP

automata telefonszáma: 28-10.

SPORTSEMÉNYEK

Az Unirea Kupa mérkőzéseken Resica és Nagyvárad válogatottjai győztek

Vasárnap két ifjusági válogatott mérkőzést játszottak le az Unirea Kupa küzdelmei során. Resica válogatottja legyőzte Temesvárt, míg Nagyvárad Szatmár felett diadalmaskodott. Beszámolóink a következők:

Resica — Temesvár 3:1 (1:1). 1000 néző előtt folyt le a mérkőzés, amelynek második félidejében a temesvári csapat összeroppant. A 18. p. Fiat beadását Dura befeljele (1:0). A 23. p. Csapó beadását Bugariu értékesíti 1:1. A második félidőben a 32. p. Weisz, a 44. p. pedig 11-ből Dura szereztek a további gólokat. Bíró: Sepi Silvius.

Nagyvárad — Szatmár 3:2 (2:0). A nagyvárad csapat már 3:0-ra vezetett, amikor a szatmáriak két góllal szépítették. A 15. p. Lu-

can, a 25. p. Lucaci, a második félidő 5. p. Törzök, szereztek a nagyváradiai góljait.

Tautu játékvezetőt a közönség tetleg bántalmazta.

A TMAC barátságos mérkőzést játszott

TMAC — CFR 3:2 (2:1).

Daju bíró Temesvárott vezette le az edző-mérkőzést, amelyen a TMAC győzött. Az 5. p. Reiter beadását Szócs értékesíti, a 11. p. Eremia átadásából Tepeneag egyenlített. A 33. p. Reiter távoli lövése jelenti a félidő eredményét. Szünet után a 9. p. Reiter szögletrugását Selegean értékesíti. A 35. p. Hatiegan kitor és beállítja a végeredményt.

A Ferencváros legyőzte a Hungáriát a magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján

A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap került sor a nagy érdeklődéssel várt derbire, a Ferencváros — Hungária találkozóra. A mérkőzést nagy küzdelem után a Ferencváros nyerte meg. Mindkét csapat több tartalékkal játszott. Az Újpest nagy fölényrel legyőzte a Szolnok együttesét, míg a többi mérkőzés eredményei a papírfornát igazolták. Részletes beszámolóink a következők:

Ferencváros — Hungária 1:0 (0:0). A csapatok óriási küzdelmet vívtak a bajnoki pontok-

ért huszezer főnyi közönség előtt. A mérkőzést az erősebb csatársorral rendelkező Ferencváros nyerte meg a második félidő 35. percében Jakab által lőtt kapásból.

Újpest — Szolnok 6:0 (4:0). Az Újpest tetszés szerint győzött, a győzelem aránya mégis meglepetésnek számít. A gólokat Kállai (3), Ádám, Kocsis és Zsengeller lőtték.

Nemzeti — Taxisok 2:2 (1:0). Érdekes küzdelem után osztozkodtak a csapatok a pontokon. Góllövők: Kisalagi (2), illetve Berecz és Takács II.

Szeged — Zugló 2:1 (1:0). A szegediek csak küzdelem után győztek. Gólszerzők: Harangozó és Birkányi, illetve Princz.

Kispest — Elektromos 1:0 (1:0). Kispest csak az első félidőben volt jobb ellenfelénél. A gólt Déri szerezte.

Phöbus — Budafok 1:1 (1:1). Egyenlő ellenfelek küzdelme. Solti, illetve Hidasi lőtték a gólokat.

Foto Sport-Optik
Fotolaboratorium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigt-
länder” gépek és filmek.
A. M. Mülley
Timisoara I,
Strada Solderer 11.

Az olasz válogatott nehezen győzött a németek felett

Olaszország — Németország 3:2 (2:1). Firenzeben 60 ezer néző előtt mérkőzött a két ország válogatott csapata. A mérkőzés nagy harcot hozott és végeredményben az olasz csapat győzelmét eredményezte. A vezetést az olaszok szereztek meg a 2. percben Piola révén. Ezt a 27. p. Hahnemann kiegyenlítette. 43. percben Bianatti ismét az olaszokat juttatta vezetéshez. A szünet után az olaszok Piola góljával már 3:1 arányban vezetnek, amikor Hahnemann beállítja a végeredményt.

Luxemburg — Németország B) 2:1 (1:1).
Németország C) — Olaszország B) 2:1 (2:1)

Az angol válogatott megkezdte edzéseit a kontinens elleni játékra

Elmarad az angol-német mérkőzés.

Az angol sport-sajtó hosszú ismertetéseket közöl a válogatott csapat előkészületeiről, a lejátszásra kerülő olasz, jugoszláv és román csapatokkal. Megírják, hogy az első mérkőzésre vörös mezben és két nadrágban jelennek meg a játékosok a pályán, míg a két utóbbinál fehér mez és fekete nadrágot viselnek majd. A tervbe vett egyesületközi mérkőzésekről írva hangsúlyozzák, hogy angol csapatok csakis Hollandiában, Belgiumban, Dániában, Svédországban és Norvégiában állanak ki. Németországba tehát nem megy angol csapat, miként azt korábban tervezték.

KÖZGAZDASÁG

Új postai- és távirati díjszabás lép szombaton életbe

Táviratok domboru betűkkel. — Gyors üzenetküldési lehetőség helyben.

Ismét lehet telefonon táviratot leadni

Április elsején új postai díjszabás lép életbe. Többek között a képeslap portója 4 lei, ha az tisztán üdvözlőlet tartalmaz és 5 lei, ha egyéb szöveget. A névjegyek portója üdvözlő nyomással vagy kezdőbetűkkel 1.50 lei, más szöveg esetén 3 lei. Tehát a jövőben a névjegy levélnek nem tekinthető, még akkor sem, ha üdvözlőlet tartalmaz. Egységesítik a repülő- és kulturális bélyeg. Így a képeslapokra eddig 1 leu kulturális bélyeg és 50 bani aviatikai bélyeg került, a jövőben 1.50 leies egységes bélyeg.

Ugyancsak változások történnek a távirat-kézbesítésnél. Behozzák az ugynevezett „fulger” táviratot, amelyet csak megyei székhelyen lehet a helybeni forgalomban feladni. Ahogy a táviratot feladták, külön futár viszi el a címzettnek. A jövőben finom papíron, domborított írással

készítenek táviratokat tizenöt leies díj ellenében. Ezek üdvözlőtáviratokra igen alkalmasak és az üdvözlő táviratok díja nem szavak szerint, hanem tíz szög, a távolsághoz arányítva lesz a következő: 8, 10, 12 és 15 lei.

Végül lehetővé válik ismét táviratoknak telefonon való közlése a központtal. Ilyen esetekben a távirat árát a telefontársaság szedi be a havi nyugtákkal.

Felfüggesztették az importkérvények be-
nyújtását. A nemzetgazdasági minisztérium importszabályozó hivatala értesítette az importőket, hogy gépek, alkatrészek és berendezési tárgyak behozatalára vonatkozó kérelmek beiktatása március 31-ig szünetel.

Árfolyamok

HÉTFŐ, MÁRCIUS 27.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vétel, a második az eladást jelenti) Holland forint 75—76.78, belgas 23.74—24.08, angol font 662.40—672.25, olasz lira 7.172—7.172, dollár 141.17—143.24, francia frank 3.57—3.78, svájci frank 32.08—32.57. Ezekben az árakban a devizafelár is benfoglaltatik. Dinár 2.898—3.05 pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

= A FUVAROS — NEM ALKALMAZOTT.
A munkásbiztosító pénztár több ízben azon összeg alapján veti ki a betegsegélyző járulékokat, amelyet a fuvaros valamely vállalatától fuvarozás fejében kap. Erdőtermelésnél, kőbányáknál gyakoriak a hosszabblejáratú fuvarozási szerződések, amelyek az említett esetben a munkáspénztári kirívás alapjai lettek. A semmitőszék III. tagozata kimondta, hogy a fuvaros önálló vállalkozó és nem iparos, tehát a régi munkáspénztári törvény szerint munkáspénztári illetékekkel nem volt terhelhető. Megjegyzendő, hogy a január 1-én életbe lépett munkáspénztári törvény kötelezővé tette a fuvaros biztosítását.

= A CFR. ÚJ RENDELKEZÉSEI A KÜLFÖLDI ÁRU FUVARDIJÁT ILLETOEN. Az export- és importszállítványok vasúti szállítási díjával kapcsolatban az alábbi újabb szabályokat léptette életbe a CFR. A Romániából exportált áruk után a szállítási díjat a román határállomásra kell kifizetni, míg a külföldi útvonal szállítási díját az illető külföldi állomás inkasszája. A kötelező frankirozálás alá tartozó áruk szállítási díját a román feladóállomáson kell kifizetni. — Kivételt képeznek az alól csak a Magyarországba, Görögországba, Spanyolországba és Szovjetországra kötelező frankirozással szállított áruk, melyeknél csak a román határig terjedő utszakasz viteldíját inkasszája a feladóállomás. A Németországra 1939 november hó 30-ig szállított sertés és élőállat, friss gyümölcs, dió, dióbél, aszalt gyümölcs, ha Lengyelországon, Magyarországon tranzitálják, a feladóállomáson a szállítási díj a német belépőállomásra fizetendő ki. A nemzetközi szállítványok ramburszál, vagy deburszál nem terhelhetők. Külföldi állomásról Romániába szállított áruk nem terhelhetők meg a külföldi útvonal szállítási díjával, sem pedig ramburszál. A határtól kezdődően a romániai szállítási díjat a külföldi feladóállomáson is lehet fizetni, vagy pedig itt Romániában.

= A textiliparnak gyors szüksége van nyersanyagbehozatali engedélyre. A hazai textiliparban szükséges nyersanyagok és félgyártmányok legnagyobb részét újabb Belgium, Anglia és Franciaország szállítja. Mivel a kontingenciális igazgatóság ezekben az országokban megfelelő diszponibilitással nem rendelkezik és szabad deviza nincs megfelelő mennyiségben, az utóbbi hetekben a nyersanyag- és félgyártmányellátás nehézségbe ütközött. Ezzel indokolják, hogy a Buhusi ideiglenesen 1300 munkást szabadságot és egyes termelési ágait csökkentette. Más vidékek textilipari üzemei is nagy nyersanyag- és félgyártmánybeszerzési gondokkal küzdenek, azonban a vállalatoknál eddig sikerült üzemeiket fenntartani.

Hír szerint a vámhivataloknál jelentős készletek vannak, azonban a behozatali engedélyek kiadása késik. Az érdekeltek a kormánytól a behozatali engedélyek kiadásának meggyorsítását kérték.

Rádió

KEDD, MÁRCIUS 28.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemek. Ritmikus torna. Háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemek. 13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Beszélő ujság. 14.30: A déli hangverseny folytatása. 15.10: Ujdonságok. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Katonazenekar. 19: Tudományos aktualitások. 19.15: Kamarazene. 19.50: Hanglemek. 20.05: Előadás. 20.20: Román zene. 21.10: Szimfonikus zenekar. 22.05: Rádióhíradó. 23.15: Grigoras Dinicu zenekara. 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.10: Szimfonikus hangverseny. 1.30: Hírek. 2.30: Dalok és hangszeresek. 3.35: Hírek. 5.10: Asszonyok tanácsadója. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Magyar Béla cigányzenekara. 7: Uz dőczy Zdravec. István előadása. 7.30: Szalonzene. 8.10: Szendy Károly előadása. 8.30: „Ot-hello”. Dalmű négy felvonásban. 10.10: Hírek. 11.10: Hírek. 12: Hírek német, olasz angol és francia nyelven. 12.20: Fátyn Jancsi cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Bécs. 21.10: Katonai ünnepség közvetítése. 23.35: Könnyű zene. 1: Tarka zene.
Belgrád. 19.50: Népies zene. 21: Fúvószenek. 22: Közvetítés Varsóból.
Milánó. 20.20: Lemezek. 22: Operaelőadás, utána tánczene.
Páris P. T. T. 20: A rádiózenekar. 22: Emlékhangverseny. 23.35: Zongorajáték.

SZERDA, MÁRCIUS 29.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemek, ritmikus torna háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemek. 13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádióhíradó. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Ujdonságok. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Jean Marcu zenekara. 19: Művészeti krónika. 19.15: Rádiózenekar. 20: Gr. Antipa tanár előadása. Rádió Románia. 21.15: Karének. Rádió Bucuresti. 21.10: Szimfonikus lemezek. 21.30: Zongora- és hegedűhangverseny. Rádió Románia. Rádió Bucuresti. 22: Rádióhíradó. Sport. 22.15: Arturo Goffmann énekel. 22.40: Naidin zenekara. 23: Rádióhíradó. 23.15: Titu Vrăncianu zenekara. 23.45: Hírek francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemek. 11: Hírek. 11.15: Hangfelvétel. 11.45: Felolvasás. 1.10: Cigányzene. 1.30: Hírek. 2.30: Zene. 3.35: Hírek. 4.30: „A magyar mezőgazdaság seregszemléje”. 5.15: A rádió diákfelőrája. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Kálmán Mária hegedű zongorakísérettel. 6.40: Heinrich János örnagy előadása. 6.55: Jazz. 7.30: Láng Sándor dr. előadása. 8: K. Comensoli Mária és Szotyori Nagy Jolán kétzongorás műsora. 8.50: Márkus László csevegése. Utána hanglemek. 9.30: Hangverseny. 10.40: Hírek. 10.55: Cigányzene. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.30: Tánclemek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.10: Hanglemek. 7.50: Olasz nyelvoktatás. 8.20: Sakkelőadás. 9: Hírek. 9.20: Szalonzene. 10.55: Hangverseny.

Bécs. 19.40: Hangképek zenével. 21.10: Dalos-zenei vidám est. 23.30: Hangverseny.
Belgrád. 18.20: Rádiózenekar. 22: Dalok. 23.15: Tánczene.

Milánó. 21.30: Lemezek. 22: Szimf. 23.30: Csel-lőjáték. 24.15: Tánczene.

Páris P. T. T. 20.30: Zenekari hangverseny. 22: Enek. 22.30: Lemezek. 22.45: Hangverseny.
Varsó. 20: Zenekari hangverseny. 22: Chopin művek. 22.50: Lemezek.

GYILKOSSÁG
A MOZIBAN

52

A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: Félegyházi András

Utánnomás cílus.

- Szeretsz, Yvonne? — kérdezte a férfi.
- Szeretlek, Alexandre, — suttogta a nő.
- Örökre?
- Örökre!
- Enyém leszel?
- Tied.
- Előbbi kérdéssel megkértem a kezdet.
- En is úgy értettem.
- Feleségem leszel tehát?
- Igen.

A rövid, szaggatott beszélgetés minden mondatát csókokkal pecsételték meg.

Mindketten igen boldogok voltak. Limoujel azért, mert most már tudta, hogy terve biztosan sikerül. Madame d'Hiver pedig azért, mert érezte, megtalálta azt a férfit, aki mellett eltöltheti életét, aki nőül veszi és nem vonakodik vele az anyakönyvezetést elő menni, mint Gérard Auboin, a festő.

Mikor ez eszébe ötlött, egy percig bosszankodás és düh fogta el. Azonban a következő pillanatban Alexandre újabb csókja messzire űzte belőle az Auboinra való visszaemlékezést.

Aztán beszélgettek, tervezgettek, a jövőjüket festették ki szép szavakkal.

— Nagyon boldogok leszünk, Sandy, — hangoztatta madame d'Hiver.

— Nagyon boldogok leszünk, Yvonne. Am hogyan jutott eszedbe, hogy Sandynak szólíts?

Limoujel arra gondolt, hogy Marianne is így szokta becézni.

— Magam sem tudom, hogyan jutottam erre a gondolatra. Telán tulkomolynak találtam az Alexandre nevet. Önkéntelenül kerestem a lelkemben kedvesebb megszólítást számokra és így jött ajkamra, hogy Sandynak nevezzelek.

— Köszönöm, drágám. Boldogult anyám is így

szólított és Marianne, a nővérem szintén így hív néha.

Nem is vették észre, hogy turbékolásuk közben milyen gyorsan telt egyik óra a másik után.

Madame d'Hiver egyszer csak véletlenül a fali órára pillantott és ijedten szólt:

— Mindjárt hat, Sandy. Reggel van. Most mened kell. Ilyenkor bizonyára már dolgozni kezd a folyosókon a takarító személyzet és kellemetlen volna, ha valaki meglátna, amikor a szobámból kilépsz Limoujelnak erre nem lehetett semmi ellenvetése.

Szó nélkül magára vette felső kabátját, amelyet érkezésekor a fogasra akasztott és kezébe kapta cilindert.

Megölelte és megcsókolta az asszonyt.

— Au revoir, ma chère Yvonne!

— Au revoir, Sandy!

A következő percben madame d'Hiver már egyedül volt a szobában.

Gyorsan sietett ágyba bujni, hogy egy-két órát pihenjen, mielőtt a szobalány segítségével csomagolni kezd.

Nagyon boldognak érezte magát. Azt hitte, hogy ettől a nagy boldogságtól és a sok gondolatától, amely fejében kavargott, majd nem tud elaludni. Azonban a felzaklatott szervezet megkövetelte a maga jogait és nem telt bele öt perc sem, már mélyen aludt.

A szobalány az előző este kapott utasítás értelmében reggel nyolckor kopogott az ajtaján. Háromszor is meg kellett ismételnie a kopogtatást, amíg belülről választ kapott.

Ezúttal először történt, hogy levél és virág nélkül nyitott be a szobába. Szinte mentegetőző mondta:

— Ma nem volt semmi a kilincsen.

A madame, aki még ágyban volt, örömtől sugárzó arccal mondta:

— A virágot már az este megkaptam.

És hálóköntésébe bujtatott karjával széles lendületű mozdulatot tett.

Suzanne, noha segítségére volt a virágüzlet küldöncének a szoba feldíszítésében, tettétet meglepéssel nézett körül.

— Gyönyörű. — kiáltotta az elragadtatás hang-

ján — ehhez a sok virághoz felesleges lett volna levelet is mellékelni.

Madame d'Hiver kiugrott az ágyból és mialatt a szobalány a szomszédos helyiségben elkészítette a fürdőjét, apróságait rakosgatta össze.

— Méltóztassék bemenni a fürdőbe, — jelentette nemskóra a szobalány.

— Köszönöm, ma chère, amíg fürdök, szíveskedjék a raktárból felhozni a bőröndjeimet, hogy aztán csomagolhassunk.

Tíz perc múlva üdén jött ki a fürdőszobából. A szobalány segítségével hamarosan felöltözött. Ezúttal nem volt szüksége az út előtt sem fodrásznőre, sem a manikűrös kisasszonyra.

Sebtiben ment a csomagolás.

Mire elkészültek, a szobalány megszólalt:

— Minden bekevertült a bőröndökbe, madame. Sem a szekrényekben, sem a fiókokban, sem a toalettkasztalkán nincsen már semmi. De mit csinálunk ezzel a sok virággal? Csak nem hagyja itt a madame?

— Az ám. Persze, hogy szeretném magammal vinni mind az ibolyát, tubarózsát és nefelejtsét. De hogyan? Csak úgy volna ez lehetséges, ha a virág mind egyetlen csokorban lenne.

— Az sem volna jó, madame. A meleg vasuti fülkében ez a virág hamar elhervadna. Legfeljebb hervadtan lehetne eltenni emlékkül.

— Igen, igen. Emlékül akarom eltenni.

— Akkor aztán nem okoz nehézséget, hogyan vigye el magával a madame. Három kalapdobozba van, de az ezekben levő kalapokat kettőben is el tudjuk helyezni. A harmadik dobozba szépen bele rakhatjuk a virágot.

— Remek ötlet, Suzanne.

Hamarosan bekevertült a sok virág a kiürített kalapdobozba. A madame maga vigyázott, nehogy egy szál ibolya, tubarózsa, vagy nefelejtsé a szobában maradjon.

A figyelmes szobalány még külön busás borralót kapott a jó tanácsért.

Madame d'Hiver aztán föltette kalapját, magára öltötte kabátját és lelért a földszintre.

(Folytatása következik)

Megszakadtak Franco és a köztársaságiak közötti tárgyalások

Madridból jelentik: Del Rion Juan a védelmi tanács titkára a rádió útján bejelentette, hogy vasárnap este 6 órakor megszakadtak a tárgyalások Madrid és Burgos között. A felelősséget a tárgyalások megszakadásáért a nemzeti kormányra hárítja Del Rio.

A nemzetiek főhadiszállásáról vasárnap délután 2 óra 40 perckor ultimátumot küldtek a köztársaságiaknak, amely a következőket tartalmazza: A nemzeti Spanyolország továbbra is

Zavargások Lichtensteinban?

Bazelből jelentik: Tegnap riasztó hírek terjedtek el Svájcban arról, hogy Lichtenstein hercegségben zavargások törtek ki. Ezzel kapcsolatban a lichtensteini kormány hivatalos jelentést adott ki, amely szerint szombaton este Schaan városában egy magánházban kisebb gyűlés volt. Azok tartották gyűlést, akik Lichtenstein fejedelemség Németországhoz való gazdasági csatlakozását követelik. Mialatt a kérdéses házban a gyűlés folyt nagyobb csoportosulás támadt a ház előtt. A csatlakozás ellenesek fenyegető magatartást tanúsítottak, miért is a rendőrség védőőrizetbe vette a gyűlés németbarát résztvevőit. Hamisak azok a híresztelések mint-ha a gyűléssel kapcsolatban Feldkirchen felől beavatkozástól kellett volna tartani. Semmiféle nyugtalanságra ok nincsen.

A nemzetiek támadásba mentek és áttörték a frontot. — Franciaország a köztársaságiak flottáját kiadta a nemzetieknek

fenntartja azt az ajánlatát, hogy bocsánatot ad a vörös hadseregben szolgáló katonáknak és azoknak, akik valamelyik baloldali párt tagjai, mert ez nem büncselekmény. Csak a közönséges büncselekmény elkövetőit állítják bíróság elé. Minden további ellenállás most már közönséges büncselekménynek számít, mert további vérontást eredményez. A lakosságot felszólítjuk, hogy tartózkodjon minden ellenállástól és adja meg magát.

Salamancáról jelentik: A nagyvezérkar jelentése szerint az andaluziai fronton a nemzetiek csapatai 40 kilométeres mélységben törtek előre. A támadás során a köztársasági hadsereg csapatai sorban kitudták a fehér zászlót és minden ellenállás nélkül megadták magukat. A nemzetiek 10 ezer foglyot ejtettek. A gyengén védett pontokat lovasság foglalta el, amely üldözi a menekülőket. A nemzeti csapatokat mindenütt nagy lelkesedéssel fogadta a lakosság.

Hivatalos helyről jelentik, hogy a bizetari kikötőben internált spanyol köztársasági hajókat átadták a nemzetieknek. A Luiz Diaz nevű hadihajót, amelyet az angolok Gibraltárban őriztek, szintén átadták a nemzetieknek.

Azana volt spanyol köztársasági elnök sógora kíséretében Savoyából a francia fővárosba érkezett.

Vidéki fiókokat alakít

és saját temetkezési intézetet készül nyitni a temesvári római katolikus temetkezési és segélyegylet

Vasárnap tartotta a temesvári római katolikus temetkezési és segélyegylet ezévi rendes közgyűlését a Libertatii-tér 2. szám alatti helyiségében. Rajka Géza dr. elnök megnyitó beszédeben rámutatott arra, hogy miután az egyesület tagjai az ország egyik legnagyobb intézeténél, a Generala-nál vannak viszontbiztosítva, a tagok, illetve hátramaradottaik százszázalékosan megkapják a biztosítási összeget. Itt nem történhetnek olyan esetek, hogy elhalálozás alkalmával a temetkezési egyesület a megígért sok ezres biztosítási összeg helyett a befizetett díjaknál is kisebb összeget akarjon kifizetni a hátramaradottakkal. De a katolikus temetkezési egyesület a megígért összeg kifizetését csak elemi kötelességének tartja, hiszen a többiek között még két más előnyt is kínál tagjainak.

Érthető tehát, hogy amikor az aradi katolikusok saját temetkezési és segélyegyletet akartak felállítani, fiókszervezet formájában ők is a temesvári egyesülethez csatlakoztak. Innen is láthatja a temesvári katolikus társadalom, hogy milyen értéket jelent számára az itteni katolikus temetkezési és segélyegylet, mert az aradiak döntését, amelyben az ottani katolikus társadalom legkiemelkedőbb személyiségei vettek részt, több hónapos tanulmányozás előzte meg. A befutott ajánlatokat szakértők vizsgálták felül és ilyen lelkiismeretes előkészítő munka eredménye volt az aradiak csatlakozása.

A közgyűlés lelkesedéssel vette tudomásul ugy az elnöki bejelentést, mint a tárgysorozat többi pontját és elhatározta nemcsak az aradi fiók felállítását, valamint más, az ügy iránt érdeklődő városokban további fiókok létesítését, hanem a temesvári saját temetkezési intézetnek a közel jövőben való megnyitását is. Ugyanakkor Aray Rezső igazgatósági tag indítványára minél gyakrabban és szélesebb körben fogja felhívni városunk katolikuságának figyelmét a temetkezési egyesület által nyújtott előnyökre, hogy így ez az alakulat nagyszámu új tag belépése révén, ténylegesen katolikus gazdasági élszervezete fejlődjék.

Végül az eddigi igazgatósági tagok: Haneczer Adolf, Rajka Géza dr., Horvák Ferenc, Reiser Ferenc, Aray Rezső, Provó Márton, Ördög János, Pilz János, Sajermann Ferenc, Németh József dr., Wiesner Nándor és Szilly Miklós mellé az aradiak részéről Szócs Didák minorita hit-tanárt, a felügyelő bizottságba Török Dezsőt, a választmányba pedig Temesvárról Rotschdel Nándort, Grochmal Pált és Paral Ferencet, Aradról Oláh Ferenc minorita egyesületi igazgatót és Fényes Lórándot választotta meg a közgyűlés.

Tilea nagykövet nyilatkozata egy magyar lapnak

„Összehozhat bennünket a gyakorlati szűkösség”

Budapestről jelentik: Az Esti Kurir londoni tudósítója beszélgetést folytatott Tilea londoni román követtel. Tilea a budapesti lap munkatársának többek között a következőket mondotta a nemzetközi helyzettel kapcsolatban:

— Nehéz időköt él át Európa és azt hiszem, hogy szomszédokat elvi ellentétet dacára összehozhat a gyakorlati szükségesség. Nem hiszek abban, hogy két egymásra utalt nép veszély idején ne találja meg azt a módot, hogy hasznos célkitűzések érdekében együtt haladhassanak. Olyan népeket, a mely közül az egyik szövetségese a másiknak, a másik pedig jobbarátja egy harmadiknak, meg van az együttműködés lehetősége.

Tilea ezután így fejezte be nyilatkozatát:

— Kérem írja meg, hogy magyar nyelven le-

adott nyilatkozatom dacára nem magyar iskolába jártam és tisztán szimpátiából tanulom meg magyarul.

Borah Amerika beavatkozása ellen

Washingtonból jelentik: Borah szenátor vasárnap rádióbeszédet mondott, amelyben többek között ezeket hangoztatta:

— Hatalmas érdekcsoport azon fáradozik, hogy Amerikát Németország elleni háborúba sodorja a demokráciák megmentése érdekében. Az amerikai kormánynak éppen elég gondot okozhat az éhség elkergetése. Amerika beteg ország, adóssága roppant nagy és jelenleg tizenegy millió munkanélküli is van az országban. Amerika maradjon otthon és bizza az európai országokra, miként intézik el belső ügyeiket.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fűrdő- és gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt leu minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz L. kerület: Déli Hírlap kiadóháza: a. Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic. Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-traffic. Piata Traian (szerb templom mellett). Grósz-traffic. Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic. Piata Lahovari IV. kerület: March-traffic. Piata Kütt. — Nogrády-traffic. (Tivoli mellett) — Olariu-traffic. Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vitrek-traffic. Bul. Carol 54. — Ga sóczy-traffic. Strada Brătianu 15/a. Telefon 13.

Alkalmazás
Keresek szerény igényű 30—40 év körüli román-magyar mindenest. Jelentkezni Tismonariu József kereskedő Chesint. 809

Bejárónő félnapra április 1-re felvétetik. IV., Str. I. Brătianu 29. III. em. 2. a. Engel. 983

Allást keres
Fiatal leány kezdő irodai állást keres Cím a kiadóban. 925

Nagy vacsorákra, esküvőkre, zsurokra a legfinomabb ételek készítését vállalom. Nagy gyakorlati rendelkezem. III. Str. Vilhelm Mühle 24. Muth Adámnánál. 982

Elmennék üzletbe kiszolgálni, vagy kasszához is. II., Comuna I. G. Duca III. ucca 224. (Kardos-telep). 926

Lakás
Egyszobás garzónlakás I. kerületben április 15-re kerestetik. Címeiket a kiadóban kérem leadni. 942

Modern kétszobás lakás új házban kiadó. A Lahovári térhez közel. Érdeklődni III., Piata Crucii 2. 816

Kétszobás modern, parkettás, fűrdőszobás lakások azonnal és május 1-re kiadók. IV. Str. Fröbl 47. házmester-nél. 675

Diszkrét garzónlakás azonnalra kiadó. III. Str. Ion Vasii 30 815

Bátorozott szoba diszkrét bejáratnál kiadó. Cím a kiadóban. 818

Oktatás
Angol, francia, német nyelvoktatás, legmodernebb módszer, tapasztalt, külföldön képzett nyelvpedagógusnő-nél. Klinger, I., Str. Turin 6 I emelet. 817

A das-vétel
Több száz kötet modern és klasszikus regény, lexikonok (Új lexikon, Révay és Meyers Konversations Lexikon), magyar, német és francia nyelvű jogi, filozófiai, társadalomtudományi művek és egyéb könyvek kötetenkénti is eladók. Cím: Róth, Arad, Sinagoga ucca 2—4.

DÉLI HIRLAP
a. u. m. a. telefonszáma:
28-10.

Az intézetem kívül álló vakok egyesülete kéri a tisztelt közönséget, hogy az általuk készített kosarakat, keféket, ecseteket, háziipőket és más hasonló árucikkeket Doja ucca 20 szám alatti eladási helyiségükben és a minden kerületben levő Prochaska listlerakutokban a lezölcsőbb árakon megvegye. Minden vevő Istennek tetsző cselekedetet művel, ha a szegény vakokat ezen kis adománnyal segítyezi. Az intézetem kívül álló vakok egyesülete. 754